

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA
Katedra fundamentální a dogmatické teologie

Jan Zetek

**Náboženský extremismus
z pohledu ohrožení společnosti a státu**

Diplomová práce

Vedoucí práce: ThLic. David Bouma, Th.D.

Praha 2011

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci s názvem „Náboženský extremismus – z pohledu ohrožení společnosti a státu“ napsal samostatně a výhradně s použitím uvedených pramenů a literatury a že jsem ji nevyužil k získání jiného nebo stejného titulu.

Souhlasím s tím, aby práce byla zveřejněna pro účely výzkumu a soukromého studia.

V Praze dne 13. prosince 2011

.....

Bibliografická citace

Náboženský extremismus z pohledu ohrožení společnosti a státu [rukopis] : diplomová práce / Jan Zetek; vedoucí práce: ThLic. David Bouma, ThD. -- Praha, 2011. -- 60 s.

Anotace

Diplomová práce „Náboženský extremismus – z pohledu ohrožení společnosti a státu“ podává ucelený přehled a charakterizuje globální problém extremismu a potažmo terorismu s vazbou na náboženská uskupení působící převážně v České republice po roce 1989.

První část mapuje extrémistickou scénu v České republice a vymezuje v ní postavení nábožensky chápaného extremismu. Druhá část pojednává o náboženském extremismu a zabývá se nebezpečnými sektářskými projevy některých náboženských hnutí a společností jako nebezpečím pro jedince i širší okolí. Třetí část se věnuje nejradikálnější formě extremismu – terorismu, jako nejzávažnější bezpečnostní hrozbě pro společnost a stát.

Klíčová slova

extremismus, náboženství, společenství, sekta, terorismus, společnost, stát

Abstract

The master's thesis, „Religious Extremism – From the Perspective of Danger to Society and State“ provides a comprehensive look at and characterizes the global problem of extremism, with a particular focus on terrorism in connection with religious groups operating primarily in the Czech Republic after 1989.

The first part maps out the extremist scene in the Czech Republic and identifies within it the position of religions defined as extremist. The second part discusses religious extremism and focuses on the dangerous sectarian discourses and manifestations of some religious movements and communities as a danger to individuals and the broader environment. The third part deals with the most radical form of extremism - terrorism - as the most serious security threat to society and state.

Keywords

extremism, religion, society, cults, terrorism, society, state

Počet znaků (včetně mezer): 117 591

Poděkování:

Děkuji všem, kteří mi poskytli důležité informace a literaturu ke zpracování této diplomové práce.

Především pak děkuji vedoucímu této práce, panu ThLic. Davidovi Boumovi, Th.D. za cenné rady, připomínky a metodické vedení.

Dále děkuji své manželce Běle a dcerám Barboře a Tereze za trpělivost vůči mé osobě, kterou prokázaly nejen v době, kdy jsem práci zpracovával, ale i po dobu celého mého studia.

Obsah

Úvod	7
1. Uvedení do problematiky extremismu na území České republiky	9
1.1 Vymezení pojmů	9
1.2 Stručná charakteristika současné extremistické scény	10
1.2.1 Pravicový extremismus	11
1.2.1.1 Neonacistická scéna	11
1.2.1.2 Krajně nacionalistické skupiny	12
1.2.2 Levicový extremismus	13
1.2.2.1 Anarchoautonomní hnutí	13
1.2.2.2 Marxisticko-leninsky orientované skupiny	14
1.2.3 Náboženský extremismus	15
1.3 Nový fenomén – zneužívání náboženských shromáždění	15
2. Problematika náboženského extremismu	18
2.1. Vymezení pojmů	18
2.2 Obecná charakteristika nebezpečných sekt	21
2.3 Problematika nebezpečnosti sekt	24
2.3.1 Psychický manipulace jako základ činnosti sekt	24
2.3.2 Trestná činnost sekt	26
2.4 Stručná charakteristika vybraných sekt	27
2.4.1 Imanuelité	28
2.4.2 Společenství Ducha svatého	
pro sjednocení světového křesťanstva	29
2.4.3 Rodina Davida Berga	30
2.4.4 Hnutí Nového věku – New Age	32
2.4.5 Satanismus	33
2.5 Hlavní aktéři činnosti vůči extremismu	35
2.5.1 Ministerstva vnitra České republiky	36
2.5.2 Ministerstvo kultury České republiky	36
2.5.3 Nevládní sektor	37
2.5.2.1 Akademický sektor	37
2.5.2.2 Neakademický sektor	38
2.5.2.3 Katolická církev	39

3. Terorismus	41
3.1 Vymezení pojmů	41
3.1.1 Obecné definice	42
3.1.2 Trestně-právní definice	43
3.2 Stručná typologie terorismu	45
3.2.1 Kriminální terorismus	45
3.2.2 Psychologický terorismus	46
3.2.3 Politicky či ideologicky motivovaný terorismus	46
3.2.3.1 Politický terorismus	47
3.2.3.1.1 Subverzivní terorismus	47
3.2.3.1.2 Represivní terorismus	47
3.2.3.2 Náboženský terorismus	48
3.2.3.3 Monotematický terorismus	48
3.3 Nábožensky motivovaný terorismus	49
3.3.1 Fundamentalistický terorismus	49
3.3.2 Eschatologický terorismus	50
3.4 Situace na našem území	51
3.4.1 Al-Kajda	53
3.4.2 Hamas	54
3.4.3 Hizballáh	54
3.4.4 Alžírské skupiny	55
Závěr	56
Seznam literatury	58
Seznam internetových zdrojů	60
Seznam příloh	61

Úvod

I na počátku třetího tisíciletí je náboženství tématem aktuálním. Navíc se stalo tématem mezinárodním, globalizovaným, diskutovaným od jednoho konce planety po druhý. Na základě vyhocených událostí, které se v nedávné době odehrály a které se i nadále odehrávají na různých místech světa, si lze položit několik otázek. Jaký je význam náboženství pro veřejný život? Jaký má vliv na utváření společnosti a mezinárodních vztahů? A hlavně: Jakou roli hraje náboženství při vzniku různých konfliktů, a to jak osobních, tak i celospolečenských?

Společnost v naší republice byla po dobu čtyřiceti let vystavena tlaku tvrdého komunistického ateismu, který se snažil jakoukoliv náboženskou víru omezit, z povědomí lidí vymanit nebo alespoň z ní vytvořit soukromou záležitost několika poblouzněných jedinců. Tímto, a o něco dříve nastartovanou osvíceneckou ideologií vlády lidského rozumu a pouze lidské dimenze života, se však nepodařilo z člověka odstranit duchovní potřebu a přirozenou touhu po Bohu.

Je zřetelné, že v poslední době, v České republice obzvláště po roce 1989, narůstá zájem o náboženství. Ideologií modernismu však došlo k rozvoji různých náboženských hnutí a církví. Náboženství samo o sobě se rozrůžnilo ve svých projevech a je stále obtížnější se vyznat v jeho jednotlivých skupinách a duchovních směrech. V široké škále současného náboženství vycházejícího z kořenů křesťanských, judaistických, islámských, indických, čínských či západního esoterismu, se napříč těmito směry vyskytují rozmanitá náboženská hnutí. Ta se mohou chovat bezproblémově a kultivovaně, ale u některých se mohou projevit nebezpečné kriminální, extremistické či fanatické anomálie.

Studium náboženství a náboženských hnutí se jako mezioborovou disciplínou v širších souvislostech zabývají teologické, filosofické, psychologické, sociologické, sociální, historické, kulturní, bezpečnostní a jistě i další fakulty jednotlivých univerzit. Z pohledu laické i odborné veřejnosti se tomuto tématu věnují různá občanská sdružení, jako např. Spolek pro studium sekt a nových náboženských směrů nebo Centrum pro bezpečnostní a strategická studia, vydávající odborně populární časopisy Dingir a Rexter. K této problematice již byla vydána poměrně velká řada odborných a naučných publikací jak od zahraničních, tak i od českých autorů. Extrémistickými projevy náboženských hnutí, které ohrožují jak jedince, tak i společnost a stát se jako nebezpečným faktorem blíže

zabývá Odbor bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra ČR, specializované útvary Policie ČR a bezpečnostní služby státu.

Cílem této diplomové práce je pokus o zpracování ucelené studie, která by postihla a charakterizovala globální problém extremismu a potažmo terorismu s vazbou na náboženská uskupení působící převážně v České republice po roce 1989. Dílčím cílem je nalezení odpovědi na otázku, zda je náboženství nebezpečné pro společnost a stát.

Metoda k dosažení stanoveného cíle vychází z dosti podrobného prostudování původních pramenů, velkého souboru vstupních informací excerptovaných z dostupných i běžně nedostupných materiálů a z komparativního srovnání různých textů analytické povahy. V průběhu práce tedy budu analyzovat a sumarizovat získané informace, které bych rád zpracoval do aktuálních souvislostí pro potřebu snadnější orientace v problematice.

Podklady pro vypracování této diplomové práce byly získány v Univerzitní a v Biskupské knihovně v Hradci Králové, v Krajské knihovně v Pardubicích, na odborných pracovištích Ministerstva vnitra ČR a Policie ČR a na webových stránkách internetu.

V první kapitole se práce stručně zabývá charakteristikou současné extrémistické scény na území České republiky, postavením náboženského extremismu mezi pravicovým a levicovým extremismem. Dále zde bude zmíněn nový fenomén, kdy různé extrémistické skupiny, v zájmu vyhnutí se ohlašovací povinnosti, prohlašují svá shromáždění za náboženská.

Druhá kapitola je čistě věnovaná problematice náboženského extremismu s ohledem na projevy sektářství. Zabývá se vymezením pojmů a charakteristice nebezpečných sekt. Pojednává o formách trestné činnosti a psychické manipulaci svých členů jako největším nebezpečím sektářsky zaměřených náboženských hnutí. Dále zde je uvedena stručná charakteristika několika vybraných sekt a závěrem hlavní činitelé vládního a nevládního sektoru a jejich činnosti v boji s náboženským extremismem.

Třetí kapitola je věnovaná nejextrémnější formě radikalismu – terorismu. Po základním vymezení pojmů je zde uvedena základní typologie terorismu. Poté se práce zaměří na nábožensky motivovaný terorismus a jeho nejaktuálnější potencionální hrozby. Dále mapuje situaci na našem území a stručně představuje některé teroristické organizace mající vztah k České republice.

1. Uvedení do problematiky extremismu na území ČR

1.1 Vymezení pojmů

Pojmem extremismus jsou označovány vyhraněné ideologické postoje, které vybočují z ústavních, zákonných norem, vyznačují se prvky netolerance a útočí proti základním demokratickým ústavním principům, jak jsou definovány v českém ústavním pořádku.

Mezi tyto principy patří:

- úcta k právům a svobodám člověka a občana (čl. 1 Ústavy),
- svrchovaný, jednotný a demokratický právní stát (čl. 1 Ústavy),
- nezměnitelnost podstatných náležitostí demokratického právního státu (čl. 9 odst. 2 Ústavy),
- svrchovanost lidu (čl. 2 Ústavy),
- volná soutěž politických stran respektujících základní demokratické principy a odmítajících násilí jako prostředek k prosazování svých zájmů (čl. 5 Ústavy),
- ochrana menšin při rozhodování většiny (čl. 6 Ústavy),
- svoboda a rovnost lidí v důstojnosti a právech, nezadatelnost, nezczizitelnost, nepromlčitelnost a nezrušitelnost základních práv a svobod bez rozdílu pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, víry a náboženství, politického nebo jiného smýšlení, národního a sociálního původu, příslušnosti k národnosti nebo etnické menšině, majetku, rodu nebo jiného postavení (čl. 1, čl. 3 Listiny základních práv a svobod).

Extremistické postoje jsou způsobilé přejít v aktivity, které působí, ať již přímo nebo v dlouhodobém důsledku, destruktivně na stávající demokratický politicko-ekonomický systém, to znamená, že se snaží nahradit demokratický systém systémem nedemokratickým (totalitním nebo autoritářským režimem, diktaturou, anarchií).¹

Extremismus se obvykle rozlišuje dle světové politologické literatury, na pravicový, levicový, náboženský, dále na ekologický a v některých případech na národnostní (regionalistický).² Poslední dvě formy se v České republice zatím nevyskytují. Náboženský extremismus však ojediněle ano. Zatím nejzávažněji se projevuje extremismus pravicový, inspirovaný v první řadě nacionální, rasovou a etnickou záští, sympatizující s historickým nacismem nebo fašismem a levicový, motivovaný především

¹ Kolektiv autorů: Zpráva o problematice extremismu na území ČR v roce 2002, Praha: MV ČR Odbor bezpečnostní politiky, 2003, 1.

² Srov. ZARISKI Raphael: Ethic Extremism Among Ethnoterritorial Minorities in Western Europe: Dimensions, Causes and Institutional Responses, in: Comparative Politics 21 (1989), 253-272.

záští sociální, třídní, antikulturní, sympatizující s historickým komunismem nebo anarchismem.

Klíčovým termínem bezpečnostního názvosloví je pojem bezpečnost. Jedná se však o tak širokou možnost formulací, že je nutné ji blíže specifikovat. Upřesní-li se daný pojem na termín vnitřní bezpečnost, může být pro náš účel vymezen jako stav, kdy jsou eliminovány hrozby ohrožující společnost a stát svou činností zevnitř, přičemž je stát k eliminaci stávajících i potenciálních vnitřních hrozeb efektivně vybaven a ochoten.³ Za typické bezpečnostní hrozby lze označit extremismus, organizovaně páchanou trestnou činnost, korupci, atd.

Termíny bezpečnostní hrozba a bezpečnostní riziko jsou definovány tak, že bezpečnostní hrozby jsou objektivní ohrožující jevy a rizika jsou subjektivním vyjádřením objektivního fenoménu. Hrozby mohou být způsobeny jak přírodním jevem, tak mohou být způsobeny aktérem nadaným vůlí a úmyslem, jako je jedinec, skupina, organizace aj.⁴

1.2 Stručná charakteristika současné extrémistické scény

V dalším textu jsou uváděny konkrétní organizace, registrované či neregistrované, které svými aktivitami nebo personálními vazbami vytvářejí základnu, zázemí či logistickou nebo politickou podporu českému extremismu i jeho kriminálním projevům. Ne u každé této organizace je možné represivně přikročit k zásahu do jejího postavení a činnosti příslušným státním orgánem, jaký předpokládá právní úprava na úseku občanských sdružení, politických stran a dalších hnutí. Aktivisté extrémistických organizací totiž velmi dobře znají právní prostředí, ve kterém se pohybují, a snaží se vystupovat ve stále větší míře legálně, a své pohnutky obvykle nešíří přímo, ale používají opatrnou demagogii na tzv. hraně zákona.

³ Srov. SOUČEK Vladimír: Vnitřní bezpečnost a pořádek. Krizové řízení, Praha: MV ČR, 2005, 14.

⁴ Srov. VOLNER Štefan: Bezpečnost, riziká a hrozby 21. století, Obrana a strategie 71-72, <http://www.defenceandstrategy.eu/cs/archiv/rocnik-2005/2-2005/bezpecnost-rizika-a-hrozby-21-storocia.html> (27.8.2010).

1.2.1 Pravicový extremismus

Ve vývoji pravicového extremismu na území ČR se stále projevuje trend příznačný i pro celou Evropu a to zřetelná snaha jednotlivých subjektů o etablování se na politické scéně. Významní představitelé pravicově extremistické scény zneužívají platformu občanských sdružení nebo politických stran a hnutí pro dosažení svých ideologických cílů.⁵ Jako vzor jim může sloužit ne jeden politický úspěch jejich zahraničních kolegů.⁶ Znepokojivou událostí byly červnové volby 2009 do Evropského parlamentu, kdy měly relativní úspěch krajně pravicové strany, což potvrzuje stávající situaci ve všech 27 unijních státech, kdy dochází k nárůstu projevů rasismu, antisemitismu, xenofobie, protimigrantských, protiruských či protimuslimských nálad. Česká republika je však i nadále řazena mezi 12 unijních států, které mají na dobré úrovni oficiální statistická data k trestným činům s extremistickým podtextem.⁷

1.2.1.1 Neonacistická scéna

- Národní odpor (NO)

Organizace vznikla v roce 1999 po neúspěšném pokusu o zaregistrování občanského sdružení Junge Nationaldemokraten. Za účelem latentnosti nemá vybudovanou žádnou hierarchickou strukturu. Programově se věnuje boji s komunismem ve všech jeho podobách, neuznávají Evropskou unii. Vyznávají neonacismus a antisemitismus, vyjadřují podporu autonomním hnutím, explicitně i Palestincům. Projevují se demonstracemi, manifesty a protestními pochody. V současné době však vyvíjí jen omezenou činnost v oblasti spolupráce mezi ostatními světovými neonacistickými skupinami.

- Autonomní nacionalisté (AN)

Uskupení vzniklo na přelomu let 2006 a 2007. Na rozdíl od NO jsou stále aktivní, pořádají pochody a demonstrace a pomalu se stávají hlavní silou pravicového extremismu. Obecně se zaměřují na protirómská témata, odpor proti stávajícím

⁵ Srov. MAREŠ Miroslav: Pravicový extremismus a radikalismus v ČR, Brno: Barrister & Principal, 2003, 175-527.

⁶ Srov. BANKOWICZOVÁ Božena: Extrémní pravice v západní Evropě, in: Politologická revue 2 (2002), 42-58.

⁷ Srov. FRA European Union Agenci for Fundamental Rights: Výroční zpráva agentury FRA, http://fra.europa.eu/fraWebsite/attachments/annual-report-2010-qa_CS.pdf, (12.2.2011).

státním strukturám a výrazně podporují stíhané a odsouzené pravicové extremisty. Dále se začali zaměřovat na razantnější vystupování vůči levicovým extremistům.

- Dělnická strana (DS)

V roce 2002 byla zaregistrována pod názvem Nová síla. V roce 2003 na ustanovujícím sjezdu této politické strany byl název změněn na Dělnická strana. Od samého počátku se DS snažila etablovat na politické scéně. Na základě své snahy o odstranění demokratických základů státu, potažmo porušováním platných zákonů a ústavy byla na opětovný návrh vlády ČR v roce 2010 Ústavním soudem rozpuštěna.

- Dělnická strana sociální spravedlnosti (DSSS)

Strana byla zaregistrována v roce 2004 pod názvem Strana občanů České republiky (SOČR). V roce 2008 přejmenována na stávající název. Ve snaze vyhnout se represí ze strany státu, upravila svůj politický program a snažila se vystupovat umírněně. Dbá na to, aby nebyla na veřejnosti spojována s neonacisty. Intenzivní kampaň vede strana především v obcích se zvýšeným sociálním napětím. Tato strana působila od prvního pokusu o rozpuštění Dělnické strany v roce 2008 jako její záložní subjekt a po jejím rozpuštění v roce 2010 se skutečně vedení strany a její členská základna do této strany přesunuly.

- Dělnická mládež (DM)

Toto občanské sdružení vzniklo v roce 2009 jako mládežnická organizace Dělnické strany. V současné době je mládežnickou organizací DSSS. Vypuštěním některých problémových bodů ze svého programu se vyhnula svému rozpuštění. Svoji činnost zaměřuje na spolkové aktivity a podporu aktivit DSSS.⁸

1.2.1.2 Krajně nacionalistické skupiny

- Národní strana (NS)

Jako politická strana se registrovala v roce 2002, přičemž se hlásila k Národní straně vedené Palackým a Riegre, tzv. Staročechům, ale nikdy nebyla z právního hlediska jejich pokračovatelkou. Odmítavý postoj zaujímal ke členství v Evropské unii a NATO. Podněcovala nesnášenlivost k menšinám a v roce 2007 byla iniciátorkou založení Národní gardy. Na přelomu let 2009 a 2010 svoji činnost ukončila. Několik

⁸ Srov. TEJCHMANOVÁ Ladislava: Zpráva o problematice extremismu na území České republiky v roce 2010, Praha: MV ČR Odbor bezpečnostní politiky, 2011, 4-13.

jejich aktivistů uvažovalo o založení nové politické strany, ale nakonec převzali upadající České hnutí za národní jednotu.

- České hnutí za národní jednotu (ČHNJ)

Bylo založeno v roce 1999 jako České sociálně demokratické hnutí. V roce 2003 se přejmenovalo. Ideologií je myšlenka slovanské vzájemnosti. Jejich heslem se slogan „Čechy Čechům. V roce 2010 se mění politický směr strany a pod novým vedením zahájilo protiislámskou kampaň a zaměřilo se proti výstavbě mešit a islámských komunitních center v České republice.

- Národní sjednocení (NSJ)

Jako politická strana je registrována od roku 2002 a hlásí se k tradicím stejnojmenné prvorepublikové politické strany. Sama sebe charakterizuje jako národně orientovanou politickou stranu navazující na národní obrození a vycházející z kulturních tradic křesťanství a antiky. Vymezuje se proti Evropské unii, NATO, multikulturní společnosti, legalizaci drog a registrovanému partnerství. V poslední době je však její činnost nevýznamná.⁹

1.2.2 Levicový extremismus

1.2.2.1 Anarchoautonomní hnutí

Tato hnutí prožívají určitou stagnaci svých aktivistů. Částečně omezili pořádání veřejných shromáždění a demonstrací a zaměřili se na pořádání přednášek, výstav, koncertů, vzpomínkových a benefičních akcí a další obdobné aktivity.

- Československá anarchistická federace (ČSAF)

Byla založena v roce 1995 a volně navazuje na Českou anarchistickou federaci působící v letech 1904-1914. Jedná se o federaci místních anarchistických skupin a jednotlivců. Zaměřuje se na propagaci anarchismu a boj proti kapitalismu. Organizuje skupinu Anarchistický černý kříž.

- Anarchistický červený kříž (ABC)

Lze zařadit mezi nejvýznamnější české skupiny podporující stíhané sympatizanty anarchistického hnutí. Působí v rámci organizace jako iniciativa pomáhající především finančně, anarchistům a ostatním radikálně levicovým neautoritářským aktivistům.

⁹ Srov. tamtéž 13-15.

- Antifašistická akce (AFA nebo ANTIFA)
V České republice byla založena v roce 1996. Zastává militantní antifašismus. Informačními i praktickými formami bojuje se všemi pravicovými autoritářskými ideologiemi.
- V České republice působí celá řada regionálních anarchisticky nebo antifašisticky orientovaných autonomních skupin. Jejich činnost je však z hlediska celostátního měřítka nevýznamná.¹⁰

1.2.2.2 Marxisticko-leninsky orientované skupiny

Skupiny tohoto spektra a jejich představitelé se v poslední době výrazně neprojevují. Nejsou schopni oslovit širší spektrum mladých lidí, díky čemuž mají poměrně malé členské základy a nedostatečný mobilizační potenciál.

- Svaz mladých komunistů Československa (SMKČ)
Jedná se o neaktivnější nebolševické uskupení, které se od roku 2006 prezentuje jako jediný legitimní nástupce Komunistického svazu mládeže.
- Komunistický svaz mládeže (KSM)
Jako občanské sdružení bylo založeno v roce 1990 a úředně rozpuštěno v roce 2006. V roce 2010 bylo opět legalizováno. Úzce spolupracuje s Komunistickou stranou Čech a Moravy. Prosazuje revoluční překonání kapitalismu, odstranění soukromého vlastnictví výrobních prostředků a cestou socialismu vytvořit komunistickou společnost.
- Nová antikapitalistická levice (NAL)
- Vznikla v roce 2009 v důsledku snahy o sjednocení roztříštěné trockistické scény. Má ambici k transformaci v politickou stranu, přičemž se vymezuje jako alternativa k parlamentní levici.¹¹

¹⁰ Srov. tamtéž 15-16.

¹¹ Srov. tamtéž 16-18.

1.2.3 Náboženský extremismus

Mimo registrované církve a náboženské společnosti však v ČR působí další nejrozmanitější náboženská alternativní hnutí či duchovní společnosti (viz příloha č. I.), které u nás začaly vyvíjet svoji činnost hlavně po roce 1989. Jejich příznivci se většinou stávají mladí lidé. Některé z nich mohou vyznávat z hlediska společností uznávaných norem a hodnot ne právě přijatelné názory. Někdy na sebe upoutávají pozornost chováním vůči svým členům či vůči svému okolí. Jejich projevy pak mohou být vyhodnoceny jako neakceptovatelné, někdy dokonce jako sociálně závadové nebo, dle všeobecně uznávaných společenských norem jako extremistické.

Ze zpravodajského hlediska by mohly být náboženské společnosti nebezpečné tehdy, když by jejich činnost působila proti základům státu. Z policejního hlediska je nebezpečná taková společnost, jejíž činy naplňují skutkové podstaty trestných činů (viz příloha č. II.). V současné době však nejsou zaznamenávány závažné aktivity spjaté s bezpečnostním rizikem prorůstání do státních struktur, pronikání do politické či ekonomické sféry či ohrožování demokratických základů státu. Z kriminalistického hlediska jsou zaznamenány jen ojedinělé případy.

Otázkou náboženského extremismu se bude podrobněji zabývat kapitola č. 2 a její nebezpečnější, destruktivní formou kapitola č. 3, která se věnuje otázce terorismu, potažmo kapitola 3.3 Nábožensky motivovaný terorismus.

1.3 Nový fenomén - zneužívání náboženských shromáždění

Zákon o právu shromažďovacím stanoví pro shromáždění na veřejných prostranstvích obecně povinnost svolavatele oznámit shromáždění alespoň pět dnů před jeho konáním, nejdříve pak šest měsíců před jeho konáním.¹² Z tohoto pravidla však platí několik výjimek, které zákon vymezuje v ustanovení § 4 odst. 1, přičemž v písm. b) je stanovena výjimka z oznamovací povinnosti pro „shromáždění pořádaná církvemi nebo náboženskými společnostmi v kostele nebo v jiné modlitebně, procesí, poutí a jiných průvodů a shromáždění sloužících k projevům náboženského vyznání“. Toto ustanovení plně respektuje základní lidské právo na svobodu projevu svého náboženského vyznání,

¹² Viz ustanovení § 5 odst. 1 zákona č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím.

přičemž platí, že projevit své vyznání nebo víru prostřednictvím shromáždění podle zákona o právu shromažďovacím může každý a není tudíž třeba, aby shromáždění svolávala pouze registrovaná církev nebo náboženská společnost. I tato náboženská shromáždění však spadají do režimu zákona o právu shromažďovacím s výjimkou toho, že zde není povinnost shromáždění dopředu oznámit.¹³

Podstatné je, že účel takového shromáždění má sloužit k projevům náboženského vyznání. O náboženské shromáždění se nemůže jednat, pokud jeho cíl bude směřovat k vyjádření politického názoru, nějakého nesouhlasu apod. Takovéto shromáždění, i když ho svolává církev nebo náboženská společnost, pak podléhá oznamovací povinnosti. Pokud je údajně náboženské shromáždění protidemonstrací proti určitým politickým názorům, nejde o výkon náboženské svobody. A je to i logické, protože pokud by tomu tak nebylo, požívaly by náboženské skupiny větších práv než ostatní, neboť by se jim dostávalo privilegií v jiných oblastech než jen v náboženské svobodě.

Popisované události jsme mohli být svědky v dubnu 2011 v obcích Krupka a Nový Bydžov, kde levicovní aktivisté a odpůrci rasismu svolali shromáždění, které pod záminkou výkonu svobody vyznání směřovalo zcela zjevně k zamezení průchodu řádně oznámeného pochodu ultrapravicové Dělnické strany sociální spravedlnosti po plánované a rovněž řádně oznámené trase. Právě v těchto případech nešlo o náboženskou akci, nýbrž o projev nesouhlasu, jenž může být lidsky pochopitelný, avšak nemůže být tolerován ze strany státních orgánů, které nelegitimní shromáždění proti-demonstrantů znemožnili.

Popisované taktiky si všimla i krajní pravice a organizátoři jiných demonstrací a snaží se ji aplikovat i na svá shromáždění. V září 2011 byl ve Varnsdorfu podle tohoto scénáře svolán pochod organizovaný Dělnickou stranou sociální spravedlnosti, přičemž se jeden z pořádajících aktivistů vydával za příslušníka římskokatolické církve a v čele průvodu požadoval po policii, aby je pustila k romské ubytovně, protože jsou náboženské sdružení občanů.

Z uvedených případů je patrné, že se do budoucna budou různé extrémistické skupiny snažit zneužít práva na svobodu projevu svého náboženského vyznání a budou se účelově

¹³ Srov. MV ČR: Stanovisko ministerstva vnitra k některým aspektům náboženských shromáždění, <http://www.mvcr.cz/clanek/stanovisko-ministerstva-vnitra-k-nekterym-aspektum-nabozenskych-shromazdeni-postupu-pri-kolizi-vice-shromazdeni-a-aplikaci-zakona-o-policii-behem-shromazdeni.aspx>, (6.10.2011).

vydávat za různá náboženská shromáždění, což v očích veřejnosti může vyvolat dojem nábožensky motivovaného extremismu.

2. Problematika náboženského extremismu

Problematika náboženského extremismu se zabývá otázkou výskytu a působení a projevu pro společnost nebezpečných náboženských hnutí a skupin, které se projevují náboženským sektářstvím a bezpečnostního hlediska jsou označovány někdy nevhodným pejorativním názvem sekty. Pojem sekta se budeme snažit přesněji vymezit a definovat tak, aby nebyl zavádějící. Je to potřebné, neboť široká laická a někdy i odborná společnost stále tento termín používá k označení dnes již oficiálně registrovaných církví, jako jsou Svědkové Jehovovi či Církev Ježíše Krista svatých posledních dnů nebo jím paušálně označují různá nová nebo alternativní náboženství.

Současná náboženská scéna v České republice je natolik pestrá a jsou v ní zastoupeny církve, náboženské skupiny a hnutí či duchovní společnosti vycházející ze základů křesťanství, judaismu, západního esoterismu, islámu, indických a čínských náboženství (viz příloha č. I.).¹⁴ Svojí rozmanitostí, tajemností a částečně cizorodostí působí na vědomí lidí, kteří se v tomto spektru náboženství neorientují a v této souvislosti hovoří o společenské hrozbě. Poté chtějí jasně vymezit hranici mezi tradičními, novými a alternativními náboženstvími, která neohrožují společnost a stát, oproti těm nebezpečným a destruktivním náboženským skupinám, z jejichž strany jim může nebezpečí hrozit.

2.1 Vymezení pojmů

Slovo sekta se do naší slovní zásoby dostalo nejspíše odvozením slovesa sequor, které má význam následovat, sledovat a to nějakého učení či učitele. Toto latinské sloveso sequor bývá používáno při překladu řeckého haireésis ve smyslu frakce či vydělené skupiny. Jako druhá možnost odvození termínu sekta přichází v úvahu překlad dalšího latinského slovesa seco, které má význam odřezat, odseknout.¹⁵

Slovník křesťanské kultury označuje výrazem sekta náboženské sdružení s omezeným počtem členů, přičemž jedním ze stálých rysů sekt je vědomí, že seskupují vybrané jedince povolane k tomu, aby světu přinášeli zvláštní zjevení. Dále uvádí, že výraz sekta

¹⁴ Srov. VOJTÍŠEK Zdeněk: Encyklopedie náboženských směrů v České republice, Praha: Portál, 2004, 20-401.

¹⁵ Srov. ŠTAMPACH Odilo Ivan: Přehled religionistiky, Praha: Portál, 2008, 181-182.

označuje jakoukoli skupinu názorově totožnou se zjevením, které hlásal její zakladatel. Z povahy sekty vyplývá i neúprosná kázeň, důkladné školení členů a jistý esoterismus.¹⁶

Pro potřeby Policie je definice pojmu sekta uvedena v Závazném pokynu policejního prezidenta. Sektami se pro účely tohoto závazného pokynu rozumí organizované skupiny lidí založené na dogmatickém náboženském, pseudonáboženském nebo mystickém základu, jejíž členové žijí zpravidla v komunitě nebo ve společenství pod psychologickým vlivem jedné nebo více osob, na nichž jsou psychicky nebo i ekonomicky závislí, a odmítají určité společenské normy včetně zákonů.¹⁷

Nejistota vycházející z obecně špatné definovanosti pojmu sekta může být zdrojem nevráživosti a neochoty pochopení náboženských menšin a nejen jich. Termínu sekta je třeba užívat s citlivostí tak, aby bylo srozumitelné, co je tím označením míněno, to znamená, vždy jej předem definovat. V některých případech by bylo přínosnější se tomuto termínu úplně vyhnout a jednotlivé jeho významy nahradit termíny, které jsou přesnější a výstižnější.

- Pro odštěpenou náboženskou skupinu lze použít termíny nové náboženství, nové náboženské hnutí nebo nová religiozita. Tyto pojmy mají ve svém slova smyslu širší význam a mohou zahrnout tedy i skupiny, které se od nikoho neodloučili, ale vznikly naprosto nově.
- K označení nekřesťanské či výrazně jinak křesťanské skupiny lze používat názvy alternativní náboženství či alternativní náboženské hnutí.
- Náboženské společenství, v němž převládají tendence jako autoritářství, uzavřenost, fanatismus, nesnášenlivost, selekce informací apod. lze označit přívlastkem jako autoritářská, uzavřená, nesnášenlivá skupina, společnost, organizace či církev.
- Je-li potřeba nějakou skupinu označit za nebezpečnou lze použít termín destruktivní, škodlivá, nebezpečná, zločinná náboženská skupina, společnost, organizace, případně destruktivní kult.¹⁸

Z uvedeného je patrné, že slovo sekta nemá jen označující, ale i hodnotící funkci a nemá-li být tento výraz zneužíván, je třeba jeho význam jasněji vymezit. Obecněji přijímanou

¹⁶ LEMAÍTROVÁ Nicole, QUINSONOVÁ Marie Thérèse, SOTOVÁ Véronique: Slovník křesťanské kultury, Praha: Garamond, 2002, 327.

¹⁷ POLICEJNÍ PREZIDIUM ČR: Závazný pokyn policejního prezidenta č. 70 ze dne 23. června 1999, kterým se upravuje činnost příslušníků Policie České republiky na úseku boje proti extremistické kriminalitě čl. 1, odst. 2., Praha: PP ČR, (1999), nepublikováno.

¹⁸ Srov. PROFANT Vít, ŠTAMPACH Odilo Ivan: Co je a co není sekta, in: Dingir 4 (2000), 5-6.

definici se zatím vytvořit nepodařilo, ale pokud je možné určit znaky, které to umožňují a pokud jsou ve větší míře zastoupeny, může se mluvit o sektě či spíše o sektářství či sektářských tendencích. Z bezpečnostního hlediska jsou důležité pro rozlišení nebezpečných sekt následující kritéria:

- autoritativní řízení přecházející až v moc nad členy
- fundamentalisticky pojatý vztah k pramenům či k nauce
- nekalá motivace vůdce
- psychická destabilizace členů
- izolace od vnějšího světa a to fyzická nebo aspoň ideová
- zneužívání podřízených členů
- verbování dětí a mládeže
- antisociální zaměření nebo protiprávní jednání
- koncentrace velkých finančních hotovostí
- snaha o pronikání do státních orgánů nebo do jiných oblastí společnosti

V anglickém jazyce slovo „sect“ označuje konfesní skupinu. To, co čeština převážně označuje termínem sekta, pro to má angličtina výraz „cult“. Přičemž tento termín pochází z latinského slova „cultus“, což označuje uctívání, prokazování vážnosti. Ze sociologického hlediska zase existují rozdíly mezi kategoriemi církev a sekta nebo kult. Církev je náboženskou organizací, která přijímá kulturu, v níž žije a přizpůsobuje se převažujícím kulturním a společenským normám. Oproti tomu sekty a kultury domácí kulturu odmítají. Jsou to úzce vymezené skupiny, které se oddělují od společenských konvencí a přiklánějí se ke zcela odlišným pojetím toho, co je skutečné, možné a morální.¹⁹

Teologická definice sekty je založena na standardní křesťanské věrouce a označuje tak jakékoli náboženské hnutí, které je organizačně odlišné a má učení či praktiky, které odporují učení a praktikám zjeveným v Písmu, jak ho vykládá tradiční křesťanství reprezentované katolickým a hlavními protestantskými denominacemi a jak je vyjádřeno v prohlášeních typu Apoštolské vyznání.²⁰

¹⁹ Srov. RONALD Enroth: Průvodce sektami a novými náboženstvími, Praha: Návrat domů, 1994, 10-11.

²⁰ Srov. tamtéž 12.

2.2 Obecná charakteristika nebezpečných sekt

Pro náboženské společnosti jako takové jsou charakteristické specifické názory na smysl života, začlenění do společnosti, vzájemnou vztahovost, chápání dobra a zla, hodnotový žebříček, dodržování tradic apod. To vše celkem legitimně vytváří naši společnost. Nebezpečné sekty z tohoto rámce vymezuje jejich extrémní a pro společnost nepřijatelné hodnotové normy. Jedním z hlavních důvodů, proč je těmto sektám věnována pozornost, je potenciaální nebezpečí, které vyplývá z psychické manipulace svých členů, která může být obzvláště nebezpečná zejména pro mladého člověka. Sekty se tedy převážně vyznačují rozmanitým sociálně problémovým jednáním. V ojedinělých případech mají i snahu zasahovat do fungování společnosti a dokonce k páchání protiprávního jednání a to od omezování osobní svobody, přes páchání různých trestných činů až v extrémních případech po provedení teroristických akcí či hromadných sebevražd. V obecné rovině se tedy jedná o nebezpečné organizace, které porušují práva občanů na svobodné rozhodování i nakládání s hmotnými statky a v některých případech i se životem.

Všechny náboženské společnosti mají svého duchovního učitele, případně nějakého charismatického vůdce. U nebezpečných sekt se takováto osoba staví do pozice „ctihodného“ a nechává se označovat pojmy mesiáš, mistr, učitel, guru atd. za účelem svého naprostého uznávání a oddanosti ostatních. Původní termín guru pochází ze sanskrtského slova, které právě znamená ctihodný.²¹

Vždy velmi záleží na osobnosti vůdce sekty. Právě od něho se odvíjí počáteční strategie manipulace. Jsou i tací, o kterých lze říci, že jsou psychopati. Jejich osobnostními rysy je chorobná lhavost, amorálnost, agresivita a impulsivnost. Velkým nebezpečím je jejich psychická labilita a to, že věří ve své božské poslání, věří, že jsou osvícenými mesiáši. Jsou duševně choří a získali si své stoupence i přes svou nemoc anebo právě díky ní. Někdy jde o podvodníky, které vede finanční či politický zájem, ale většinou věří ve své poslání. Lze je rozdělit do čtyř skupin:

- myslitelští učitelé v ušlechtilém smyslu slova, což ovšem nevylučuje úchylky v ideologii a v chování
- podvodníci, kteří umí využít lidské důvěřivosti tím, že jí nabídnou svoji vlastní ideu
- duševně choří, nejčastěji paranoici, delirici a osoby trpící halucinacemi (interpretativní mystici či těžší hysteričtí neurotici),

²¹ Srov. ABGRALL Jean Marie: Mechanismus sekt, Praha: Karolinum, 1999, 45.

- a konečně se mezi výše jmenované řadí osoby, které se od autentické osobní vize dostaly až k patologickému vnímání skutečnosti či k úmyslnému využívání nabytého poznání k zjištěným cílům.²²

Mezi nejzákladnější charakteristické rysy nebezpečných sekt patří především:

- Izolovanost, relativní uzavřenost a pouze skupinová provázanost jejich členů je nejtypičtější znak sektářství. Vůdce sekty si uvědomuje, že dogmata, která kulturu dominují, jsou v rozporu s okolní společností a většinou jsou také tímto okolím zpochybnována. Proto svoji sektu logicky cíleně vyděluje a separuje. Uplatňuje se zde černo-bílý obraz v němž vše dobré je v sektě a vše špatné se nachází mimo sektu.
- Pocit výlučnosti a nadřazenosti sekty se projevuje v sebevědomí duchovní elity. Je-li sekta přesvědčena o tom, že právě ona má spasit svět, stoupá mesiášské vědomí. Vyvozuje z toho, že musí rozšiřovat řady stoupců a členů a pastoračně působit ve svém okolí. Okruh jejich působení se může měnit a využívá k tomu všech dosažitelných výchovných, propagačních či agitačních prostředků. V častých případech předkládá veřejnosti projekty, v nichž sama sebe považuje za jediné možné a oprávněného reprezentanta, sjednotitele a zachránce kultury nebo dokonce celého světa a lidstva.
- Nonkonformní opoziční postavení. V tomto postavení tkví další z hlavních specifických znaků sekty. Vzhledem k nevraživosti jejich okolí si vůči němu vypěstují vlastní nesnášenlivost. Dřívější frustrace a obranářský postoj je nahrazován atakem, snahou získat vůdčí roli. Některé sekty a skupiny přestaly komunikovat s vnějším okolím, vzdaly se i původních reformačních projektů a lpí jen na své výlučnosti a nechuti k jakémukoliv angažmá ve světě, který se odklonil od duchovna.
- Touha po ideálním společenství podněcuje rozvíjení a upevňování opozičních postojů stejně smýšlejících lidí, kteří se navíc snaží důsledně uplatňovat a prosazovat své věroučné zásady v praxi i přes odpor a odmítavý postoj okolí.
- Zdůrazňování etických rozměrů jejich náboženského postoje souvisí s předchozím tématem ideální společnosti. Vize osvětlení, spásy či imanentní účasti na životě svého božstva je v jistém smyslu nadřazeným tématem a v různých rovinách a intenzitě se prolíná do učení většiny sekt a hnutí. Na příkladech některých současných sekt lze sledovat, jak přislíbená rodinná a bratrská družnost a nová atmosféra v této pospolitosti, jsou daleko přitažlivější, než jakákoliv věroučná idea, byť byla

²² Srov. tamtéž 46.

sebeodvážnější a důmyslnější. Zejména mladý člověk je zlákan představou, že se mu dostane snadného a rychlého řešení a vhodné příležitosti začít nový život v nové společnosti, kde může uspokojit své zájmy, má pocit bezpečí, intimity, vzájemné důvěry a sebejistoty ve společném prožívání duchovních hodnot a mezilidských vztahů.

- Autoritativní systém řízení má většina sekt. Je paradoxní, že člověk se z touhy po svobodě a vzpouře proti autoritám stane členem skupiny, v níž je zavedená přísná disciplína a kázeň. Mnohdy se předpokládá absolutní poslušnost, vůdce vyžaduje naprostou podřízenost svých členů a dodržování všech daných pravidel. Respekt k autoritě zde však není chápán jako omezení vlastní vůle, ale většinou jako úleva. Většině těch, kteří utíkají k sektám, chtějí, aby za ně někdo rozhodoval. Přijetí autority vůdce je pak bráno jako odnětí břemene rozhodování za své činy. V podstatě je to útěk před jednou autoritou k druhé, často o mnoho přísnější, i když její zdůvodnění může být v našich očích pochybné ba přímo nepochopitelné. Být členem sekty pro některé jedince znamená i určité hrdinství, tím spíše, že se vyžaduje sebezapření, obětivný život a zbavení se starých vazeb a návyků. Sekta může zcela pohltnout život svých členů a někdy do všech detailů formuje jejich životní styl. Zformovanému členu sekty se zdá být logické, že se má vzdát tradiční kultury a morálních vzorů. V některých případech se dobrovolně vzdává i rodinných vazeb, dosavadních zájmů, vzdělání, majetku apod. V takovém případě může člen sekty opustit rodinu, školu, přátele a vytvořit nové vazby, často velmi silné a nenarušitelné – neboť je přesvědčen, že mu prospívají.
- Misijní práce, pastorační a propagační činnost – patří k prvotním úkolům člena. Každá sekta má vypracované vlastní mechanismy této činnosti. Doporučuje se diskutovat o všech základních otázkách života, poskytovat literaturu, zvat na schůzky apod. V některých sektách mají vypracované důkladné instrukce pro nábor, jiní více spoléhají na svou reklamu. K misijní práci má každý stoupenec zpracované pohotové odpovědi, a to na základě jednotného, vševysvětlujícího a univerzálního klíče. Tím je buď posvátná literatura, často k tomu účelu speciálně upravená, nebo soubor výroků zakladatele, případně vůdce sekty. V řadě sekt se objevuje, a někdy zcela převažuje, motiv léčení, který má i duchovní význam, jako např. léčení ducha. Existují sekty a náboženské společnosti, které se přímo praktikují medicinou činností či psychoterapií. Častým jejich tématem je i zázračné uzdravování, v léčebných praktikách se pokládá za nejúčinnější prostředek víra, nebo se naopak zdůrazňují

vědecké postupy, ovšem zcela netradiční, běžně nepoužívané, zato známé z dávných dob.

- Eklekticismus – účelové vybírání nejvhodnějších prvků a následné propojování různorodých i protichůdných náboženských nauk či hledisek za účelem vytvoření vlastní teze překonání neslučitelnosti některých myšlenek. Názorové odchylky vznikaly spíše díky osobité interpretaci a výkladu náboženských textů, včetně pokusů o jejich aktualizaci a uskutečňování reformačních principů v náboženském životě. Mnohé náboženské skupiny a sekty z tohoto ideového pluralismu těží a za účelem přizpůsobení se aktuální poptávce nabízejí jakési synkretické alternativy složené z nejrůznějších komponentů, třeba i zdánlivě naprosto odlišných. Je známé, že mnoho náboženských a pseudonáboženských hnutí ovládá marketing, psychologii trhu, aktivní propagační metody i psychologické triky získávání stoupenců. Sekta se vždy snaží o kompenzaci a překonávání zla v tomto světě i o útěk do vysněného světa, o fantastickou utopii i reálný projekt, o pochopitelnou naději i utišující prostředky, léčící beznaděje nebo neschopnosti nalézání reálných východisek. O spoléhání se na jakýkoliv zázrak i o uvědomování si vlastních, dosud skrytých potencií a hodnot.²³

2.3 Problematika nebezpečnosti sekt

2.3.1 Psychická manipulace jako základ činnosti sekt

Již na samém začátku náborových kampaní jsou potencionální členové či příznivci sekt oslovováni různými líbivými sliby, čímž na ně začíná působit dost intenzivní manipulace, která ovlivňuje psychiku osobnosti v oblasti volní a vnímání. Tato manipulace vede postupně k rozpadu vlastní identity a nahrazuje ji zcela novou identitou.²⁴ Takto ovlivnění jedinci se stávají natolik závislými na svých vůdcích, že jsou ochotni slepě plnit jejich příkazy. Poté mohou být zneužívány jejich vědomosti, znalosti a dovednosti, případně mohou být využiti jako levná pracovní síla. Přesto, že se vůdci sektářských hnutí ideologicky schovávají za různé náboženské nauky, a tvrdí, že jim jde

²³ Srov. HORA Ladislav: Problematika tzv. alternativní religiozity a jejího podílu na formování životní orientace mládeže, Praha: Karolinum, 1995, 97-106.

²⁴ Srov. HASSAN Stevan: Jak čelit psychické manipulaci zhoubných kultů, Brno: Nakladatelství Tomáše Janečka, 1994, 28.

pouze o duchovní rovinu soužití, bývá často jejich záměr čistě materiální, zaměřený na získání značného majetku, případně úspěchu v podnikání či získání moci.²⁵

Psychická manipulace hluboce ovlivňuje lidskou mysl. Ani k tomuto ovlivňování není potřebné vyvíjet zjevné násilí. Postižený si žádné nebezpečí neuvědomuje, je méně ve střehu a nevědomky s manipulátorem spolupracuje. Většinou mu ani neváhá poskytnout osobní a soukromé informace, které jsou později použity proti němu samému. Manipulace se v podstatě zaměřuje na lidskou identitu a cíleně ji rozdvouje a to na kultovní část, která je kontrolována a rozvíjena vůdcem sekty a na tu původní, která je naopak vůdcem sekty potlačována. O psychické manipulaci lze hovořit, když je programově působeno na tyto řízené oblasti:²⁶

- Chování – manipulátor ovlivňuje prostředí člena sekty, to jak se obléhá, co jí i činnost kterou vykovává. Požaduje se, aby každý jednal tak, jak by jednala celá skupina.
- Myšlení – manipulátor důslednou indoktrinací vštěpuje svá náboženská dogmata. Člen sekty přejímá nový způsob vyjadřování a metody bránící svobodnému myšlení. Ve všech rozhodnutí se podvoluje názoru vůdce jako nejvyšší autoritě.
- Emoce – manipulátor se snaží ovládat pocitem viny a strachu. Činěnou manipulací člen sekty s vděčností přijímá vlastní kritiku i ponaučení jak své nedostatky odstranit. Ve skupině není dovoleno projevovat negativní emoce. Členové sekt potlačují svoje potřeby a nestěžují si. Sekta plně kontroluje citové projevy svých členů.
- Informace – manipulátor cenzuruje přísun informací. Členům sekty jsou zpřístupněny pouze ty informace, které jsou potřebné k jejich závislosti.

Nebezpečnost psychického násilí se většinou navenek neprojevuje a zůstává skrytá uvnitř sekty. Poškozený člen sekty, který je objektem psychické manipulace, ji ani jako násilí nevnímá. Přijímá ji jako součást své duchovní obnovy a bývá dokonce i odhodlán strpět trestnou činnost páchanou na své osobě. Tohoto stavu rádi zneužijí tací jedinci, u kterých se projevují a dominují takové lidské vlastnosti jako megalomanství, egocentrismus, sobeckost, absolutismus či různé patologické sexuální sklony. Působení sekt a jejich psychická manipulace bývá nejčastěji orientována na osoby, které se ocitly v silném

²⁵ Srov. CHMELÍK Jan: Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty, Praha: Linde, 2001, 43-44.

²⁶ Srov. HASSAN, op. cit., 92-101.

a dlouhotrvajícím stresu, u kterých jsou přirozeně oslabeny obranné mechanismy člověka. Iniciativa sek se poté nejvíce zaměřuje na tyto skupiny:²⁷

- Mládež. Ta bývá otevřená novým a netradičním směrům a snaží se v nich nejít své já. Může se i jednat o vzdor vůči tradiční společnosti a hodnotám, které vyznává.
- Narkomani. Ti mohou mít snahu se z vlivu drog vymanit. Sekty jim u sebe poskytnou zázemí a pocit okamžité záchrany.
- Starší nebo osamělé osoby. Tyto osoby již mohou mít nahromaděný nějaký svůj majetek, který se může stát předmětem zájmu určité sekty. Šikovnou manipulací vůdcem sekty mohou být o všechn svůj majetek připraveny.

2.3.2 Trestná činnost sekt

Jak bylo uvedeno v předchozí kapitole, tak jsou jednotlivci či úzce vymezená společnost nejvíce ohroženi psychickou manipulací, kterou na své členy vyvíjejí některé nebezpečné sekty. Pochopitelně se ty nejtvrďší praktiky neprovozují ve všech náboženských společnostech, které by se za sekty daly označit. Obecně lze však říci, že závislost člena na sektě a jejím představiteli je nebezpečná z toho důvodu, že si člen sekty stav závislosti neuvědomuje a nechce si ji ani připustit. To se může projevit a vyvrcholit až trestně právním jednáním naplňujícím skutkovou podstatu některého z trestných činů. Je však možné, že někteří lidé se právě proto k sektě uchylují.

Nejzávažněji je činností nebezpečných sekt ohrožena mládež. Mladí lidé jsou více důvěřiví a tudíž i snadno ovladatelní a nevědí jakým způsobem se nebezpečným okolnostem vzepřít. Na možné kriminální jednání některých členů sekt vůči mládeži lze aplikovat ustanovení některých trestných činů podle trestního zákoníku²⁸, jako např. ohrožování výchovy dítěte podle § 201; týrání svěřené osoby podle § 198; svádění k pohlavnímu styku podle § 202; zneužití dítěte k výrobě pornografie podle § 193; prostituce ohrožující mravní vývoj dětí podle § 190 a jiné.

Ostatní členové sekt a jejich okolí by mohlo být ohroženo dalšími trestnými činy dle trestního zákoníku a to např. útisk podle § 177; zbavení osobní svobody podle § 170; neposkytnutí pomoci podle § 150; sexuální nátlak podle § 186; mučení a jiné nelidské

²⁷ Srov. CHMELÍK, op. cit., 44-45.

²⁸ Viz: Zákon číslo 40/2009 Sb., trestní zákoník, ze dne 8. ledna 2009, ve znění pozdějších změn a doplnění.

a kruté zacházení podle § 149; ublížení na zdraví podle § 146; nebezpečné pronásledování podle § 354; vražda podle § 140 a jiné.

Do samostatné kategorie by šla zařadit trestná činnost některých sekt v oblasti hospodářského sektoru. Členové některých sekt se snaží proniknout do vedení některých podniků a společností a získat tam rozhodný vliv. Politické intriky, mocenské ambice, protiprávní aktivity jako podvod podle § 209, krácení daně, poplatku a podobných povinných plateb podle § 240 trestního zákoníku a jiné jsou typické pro řadu sekt.

Spektrum trestné činnosti, které se dopouštějí nebo hrozí nebezpečí, že by se některé sekty mohly dopouštět je mnohem větší (viz příloha č. II.). Jednotlivé činy se mohou vzájemně prolínat a míra zavinění či aktuální okolnosti mohou být různé. Každopádně vyšetřování a objasňování trestné činnosti páchané v rámci sekt je značně složité. Většinou se nedá spolehnout na spolupráci s poškozeným, neboť ten, když je členem, tak v konání sekty nespatřuje nic závadného. Naopak někdy i sám je schopen dopouštět se trestné činnosti vůči jinému členovi sekty nebo vůči svému okolí, přičemž to pod vlivem chorobné ideologie může považovat za naprosto legitimní jednání. Podnět k prošetřování podezření nebo oznámení o spáchání trestného činu zpravidla nebývá podán členem sekty, ale spíše cestou rodinných příslušníků, sousedů nebo náhodných svědků.²⁹

2.4 Stručná charakteristika vybraných sekt

V České republice jsou zastoupeny církve, náboženské společnosti, sekty či duchovní společenství, které vycházející ze základů křesťanství, judaismu, západního esoterismu, islámu, indických a čínských náboženství (viz příloha č. I.). Mezi těmito institucemi lze vymezit i takové náboženské společnosti či směry, které by šli označit jako nebezpečné, tedy sektářsky se projevující. Rozsah této práce a u některých společností nepřímé či diskutabilní naplnění patřičných kritérií, však neumožňují provést takovéto detailní rozdělení. Z tohoto důvodu zde budou uvedeni jen ti zástupci, které lze označit jako určitým způsobem nebezpečné.

²⁹ Srov. CHMELÍK, op. cit., 52-53.

2.4.1 Imanuelité

Zakladatelem byl Čech Jan Dietrich Dvorský, nar. 1965, který se v roce 1993 české veřejnosti představil jako Parsifal Imanuel, očekávaný Syn Člověka. Svoji komunitu nepojmenoval, nanejvýš o ni mluvil jako o pomocnících Syna Člověka.

Učení a praxe: Na základě učení Oskara Bernhardta zvaného jako Abd-ru-shina, zakladatele a vůdce Hnutí Grálu, při četbě knihy *Ve světle pravdy* si Jan Dvorský na začátku roku 1991 podle svých slov uvědomil, že je Syn Člověka, Parsifal Imanuel, znovu inkarnovaný Abd-ru-shin, tedy mesiáš, jenž má ustavit Tisíciletou říši. Se svou družkou Labutí pannou, Lucií Dvorskou, nar. 1964, vydal knihu "Syn Člověka" s podtitulem "Mesiášovo živé Slovo k všenápravě světa". Tato kniha vykládá Abd-ru-shinovo náboženství pro moderní dobu, ostře komentuje všechny události společenského života a velmi přesvědčivým způsobem podává recept na každý problém.

Legitimitu svého přesvědčení, že je Synem Člověka, odvozuje Dvorský jednak z údajné fyzické podoby s Abd-ru-shinem, dále pak z data svého narození apod., ale hlavně ze svého objevu o převrácenectví, jímž se údajně doplňuje mozaika Abd-ru-shinova učení. Podle Dvorského je v současnosti každý člověk převrácencem, neboť se jeho mužská duše převtělila, reinkarovala do ženského těla nebo ženská duše do mužského těla. Jedinými dvěma nepřevrácenci jsou právě on a jeho družka Lucie. Ti mají spolu s "povolánými", kteří mají možnost se ještě náležitě očistit, vybudovat Tisíciletou říši dříve, než katastrofy zdecimují zbylé lidstvo.

Na základě četby této běžně distribuované knihy vznikla kolem Dvorského-Parsifala Imanuela - na Hořovicku komunita. Žili blízko sebe velmi izolovaně. Přerušili styk s rodinami, jejich děti nechodily do školy, v komunitě dostali nová jména. Knihy, noviny, časopisy i jiné sdělovací prostředky byly "převrácenecké", a tedy škodlivé. Pracovali především na novém vydání knihy Syn člověka a později na její distribuci, a to většinou velmi pozdě do noci. Kromě toho podstupovali očišťovací kúry a pústy, takže ztráceli desítky kilogramů své váhy. Jedna žena v komunitě bez asistence lékaře potratila. Fyzicky zubožení a psychicky zlomení byli po čase pomocníci jeden za druhým vylučováni, neboť jejich aura podle jasnovidce neodpovídala nárokům Tisícileté říše. Vyloučení pak vyhledávali smrt, protože jedině ta by podle jejich víry mohla přivodit brzkou novou inkarnaci, a tím i možnost přece jen v "příštím životě" vstoupit do Tisícileté říše. Většina jich po vyloučení prošla zdravotnickými zařízeními a psychiatrickými léčebnami.

Nakonec byli vyloučeni téměř všichni a Dvorský s přítelkyní Lucií a jejich čtyřmi dětmi se skryl před policií, která po něm a po jeho družce vyhlásila pátrání pro podezření z ohrožení mravní výchovy dětí. Za stejný trestný čin bylo několik jeho následovníků - rodičů - odsouzeno k podmíněným trestům. Od roku 1995 komunita údajně neexistuje, dle různých indicií se však stáhla pouze do ústraní a působí v ilegalitě.³⁰

Nebezpečnost: Jedná se jistě o jednu z nejnebezpečnějších sekt u nás. Došlo v ní k trestným činům a mnohokrát k ohrožení zdraví i života. Síť pomocníků Syna člověka je ještě dnes „vražná“ a je pravděpodobné, že většina z nich by i dnes udělala na příkaz Mesiáše cokoliv.

Kontakt není v současné době možný.³¹

2.4.2 Společenství Ducha svatého pro sjednocení světového křesťanství

Zakladatel byl Korejec Son-Mjong Mun, nar. 1920, který v roce 1954 založil společenství zahrnující celou řadu náboženských, společenských, politických i podnikatelských aktivit, které jsou tímto mužem inspirovány a neseny vírou v jeho jedinečné, mesiášské poslání.

Učení a praxe: Podle Muna Bůh touží po naplnění ideálu pravé rodiny. V cestě za tímto ideálem byl ovšem zklamán nejprve hříchem Evy a Adama a pak i Ježíšem, jehož prý lidé ukřižovali dříve, než se mohl oženit a pravou rodinu vytvořit. A tak musel Bůh - podle Muna - hledat mesiáše další dva tisíce let, než našel Muna a jeho manželku Mun Han Hak Ča, nar. 1943.

K tomuto učení přicházejí ovšem noví členové zpravidla z řad vysokoškoláků a středoškoláků oklikou. Seznámí se s mladými, usměvavými a idealistickými lidmi a bývají obklopeni lichotkami a pozorností do té míry, že jsou nejen ochotni více věřit tomu, co je jim předkládáno jako fakta, ale dříve či později začnou i toužit do takové krásné skupiny patřit. Teprve postupně se nový adept dozví o mesiáši Munovi a přijme ho a jeho manželku za své Pravé rodiče, zatímco jeho opravdoví rodiče jsou pouze "biologičtí" a patří k "satanskému systému". Pak bude vyzván, aby se připojil k mesiášovu úsilí vytvořit nový ideální svět. Jako vstupní rituál slouží svatba s partnerem, jenž byl vybrán podle fotografie "nadpřirozeným způsobem" samotným

³⁰ Srov. VOJTÍŠEK: Encyklopedie náboženských směrů v České republice, 184-185.

³¹ Srov. VOJTÍŠEK Zdeněk: Náboženství a sekty v České republice, in: Policista 8 (1998), příloha.

mesiášem. Partneři zpravidla pocházejí z jiného národa a seznamují se bezprostředně před svatebním obřadem nebo až při něm.

Páry žijí ještě nějakou dobu odloučeně. Během ní se zkouší jejich odhodlanost sloužit Munovi, a to svojí činností po celém světě při získávání peněz pod nejrůznějšími záminkami nebo prodejem předraženého zboží, popř. při práci v některé z továren, které k Munovu impériu patří, náboru dalších členů či organizační práci.

Organizační činnost moonistům pomáhá jednak napravit velmi špatnou pověst a jednak vyvolat dojem užitečné a mnohými významnými lidmi podporované neziskové společnosti. Proto vytvářejí desítky zdánlivě nezávislých organizací (výrobní podniky, vědecká, politická, podnikatelská i náboženská fóra, kulturní soubory nebo i média), které nemusejí na první pohled mít s jejich vírou nic společného, a pod krásnými hesly o ideálech míru, sjednocení, rodiny, pokroku či vědy pořádají množství konferencí, festivalů či jiných akcí. K účasti na nich jsou finančně a prestižně motivovány politické, umělecké či vědecké špičky. U nás z těchto organizací patří k neaktivnějším Federace rodin za mír ve světě, Federace žen za mír ve světě či Akademie profesorů za světový mír.³²

Nebezpečí: Moonisté jsou typičtí propracovanými způsoby mentální manipulace se svými členy. Kromě toho má Mun světové mocenské ambice, ale v poslední době se nezdá, že by byl schopen jich dosáhnout. Stále má ovšem možnost díky vlivu médií (např. noviny The Washington Post) světovou politiku ovlivňovat. Pozoruhodný je také vliv jeho bohatství. Na své akce je schopen zvát významné světové politiky. V souvislosti s jeho aktivitami se hovoří i na spojení s korejskou rozvědkou.

Počet členů ve světě se odhaduje se na 200 000, u nás okolo jednoho sta.

Kontakt: Žerotínova 42, Praha 3, se zastoupením PhDr. Juraje Lajdy.³³

2.4.3 Rodina Davida Berga

Rodina je radikální misijní skupina, inspirovaná charismatickým hnutím, ale plně určená svéráznými proroctvími svého zakladatele, Američana Davida Berga, který se narodil v roce 1919 a zemřel v roce 1994.

Učení a praxe: Vychází z křesťanství. S mladými radikálními hippie David Berg, který do této doby působil jako misionář tzv. ježíšovského hnutí, roku 1968 veřejně vyhlásil

³² Srov. VOJTÍŠEK: Encyklopedie náboženských směrů v České republice, 111-114.

³³ Srov. VOJTÍŠEK: Náboženství a sekty v České republice, in: Policista 8 (1998), příloha.

revoluci a válku "systému", jímž myslel stávající establishment a především jeho vzdělávací, církevní a rodinné struktury. Skupinu svých přívrženců nazval Božími dětmi. Revoluce proti systému probíhala i v sexuální oblasti. Časem se vyvinula svérázná nábožensky podložená sexuální nauka, v níž jsou všechna slova z bible o lásce interpretována tak, jako by hovořila o sexu. Komunity začaly praktikovat sparing, to je sexuální sdílení se na základě rozpisu, který určil vedoucí komunity. Odmítnutí partnera na rozpisu, či jakékoli výhrady ze strany manželů či manželek, byly považovány za sobecké a nekřesťanské.

Sex se postupně stal i součástí misijního působení Bergových komunit. Jako metodu k získávání mužských následovníků zavedl Berg tzv. flirty-fishing, laškovné rybaření, při němž se ženské příslušnice komunit vydávaly do barů a nočních podniků, aby prostitutí "zvěstovaly Ježíšovu lásku". Podle Bergova učení je takové nesobecké nabídnutí vlastního těla k prostituci stejnou "obětí", jako byla smrt Ježíšova těla na kříži. Pokud některá upřímně věřící, ale učení Davida Berga naprosto zmanipulovaná žena tuto prostituci přece jen odmítla, měla těžké výčitky svědomí a pocity viny. V podobných stavech se nacházeli i jejich manželé, kteří byli natolik "sobečtí", že nedokázali své ženy k takové sexuální "oběti" nabídnout.

David Berg se časem ze strachu před příbuznými svých následovníků i před policií uchýlil do ilegality. V 80. letech se Děti Boží pokusily navázat styky s tradičními církvemi, ovlivnit je a zároveň si odlehčit břemeno izolace a neutuchající kritiky ze strany příslušníků "systému". Zvolily proto jiné jméno - Rodina lásky - a od 90. let se nazývají prostě Rodina. Navenek příslušníci těchto komunit vystupují jako odhodlaní a žádnou tradicí nezátížení křesťanští misionáři, kteří s kytarami a širokými úsměvy nabízejí snadno přijatelnou formu křesťanství.³⁴

Nebezpečí Bergových sexuálních doktrín se týká v těchto izolovaných a utajených komunitách nejvíce dětí. Žijí v provizorních podmínkách, často nenavštěvují žádnou veřejnou školu, jsou frustrovány nepřírozenými vztahy mezi dospělými v komunitě. Jsou podrobovány sexuálním experimentům podle Davida Berga. Ten tvrdil, že sexuální zážitky mohou mít děti od pěti let a doporučoval rodičům, aby už takto staré děti postupně uváděli do sexuální praxe. Výjimkou v komunitách nejsou nahrávky s dětskou pornografií. Ačkoli v rámci „světové revoluce“ Berg aspiroval na ovlivnění světové politiky, tak politické ohrožení je nepravděpodobné.

³⁴ Srov. VOJTÍŠEK: Encyklopedie náboženských směrů v České republice, 115-117.

Počet členů byl odhadován v době největšího rozšíření na deset tisíc příznivců žijících v komunitách. U nás je členů pravděpodobně ne více než deset. Počet příznivců mimo komunity není znám.

Komunita v ČR působí v Týnci nad Sázavou, Benešovská 11/22. Vede ji Joe Powdrill.³⁵

2.4.4 Hnutí Nového věku – New Age

Zakladatele toto hnutí nemá. V posledních asi dvaceti letech stále více lidí v západní kultuře zaznamenává změnu, která se týká jejich životního pocitu či ducha doby. Ti, již se k této změně upínají s nadějí a již ji svými aktivitami přivolávají a urychlují, tvoří mohutné a různorodé hnutí, označované jako hnutí Nového věku – New Age. Nejedná se o organizaci, ale spíše o životní či duchovní styl lidí různého zaměření a různých názorů, kteří vědomě či nevědomě současnou změnu ducha doby uskutečňují.

Učení a praxe jsou velmi různorodé. Vždy se ale jedná o potřebu změny a doufání v cosi nového. To je spojeno s hledáním alternativ snad ke všemu, co může být považováno za tradiční. Populární se tak stává alternativní medicína, alternativní pedagogika či psychologie, je možné mluvit o alternativě ve vědomí historických kořenů, jako např. popularita Keltů či Slovanů, alternativním náboženství, např. obliba východních náboženství či náboženství předpisemných národů, alternativním umění, stravovacích návycích apod. V hledání alternativ je často nalézáno to, co bylo alternativou již v minulosti. Pokud bylo např. bylinkářství vždy alternativou vědecké medicíny posledních staletí, není divu, že je součástí alternativní přírodní medicíny i dnes. Podobně by se dalo pokračovat i v jiných oblastech.

Hnutí se většinou nechápe jako náboženské, protože stírá rozdíl mezi sekulární a náboženskou oblastí života. Náboženství prolíná všemi oblastmi společenského života. Náboženství, např. víra v minulé životy, převtělování atd., se stává běžnou a přirozenou součástí vědy, zdravotnictví, výchovy či vzdělávání, které doposud stály mimo ně. Náboženské přesvědčení nebývá v těchto oblastech zdůrazňováno, někdy je dokonce popíráno ve prospěch vědy, je však přítomno a těmi, kdo s Novým věkem sympatizují, bez výhrad přijímáno.³⁶

Nebezpečí: Hnutí připomíná volnou síť aktivit, mezi nimiž je možno se nezávazně pohybovat. Oproti uzavřeným sektám se tedy zmenšuje riziko psychické manipulace.

³⁵ Srov. VOJTÍŠEK: Náboženství a sekty v České republice, in: Policista 8 (1998), příloha.

³⁶ Srov. VOJTÍŠEK: Encyklopedie náboženských směrů v České republice, 177, 230, 241-243.

Některá aktivita sama ovšem může mít výrazné sektářské rysy, např. komunita Zdeňka Lukáše ve Světlíku či skupina vegetariánů kolem Vlastislava Prokeše, kteří se podobně jako americká sekta Nebeská brána chystají na odlet létajícím talířem na jinou planetu. Riziko znamená i stoupající obliba tajných ezoterických nauk, které mohou způsobit velkou izolaci zasvěcených a jejich, pro vnější svět, nepochopitelné činy. Jiný druh nebezpečí je spojen s amatérskými zdokonalovacími kurzy Silvova metoda, Modrá alfa, Zlatá mysl či alternativními psychoterapiemi Holotropní dýchání. Nebezpečné může být i zanedbání lékařské péče, je-li využita pouze neúčinná alternativní medicína jako např. homeopatie, urinoterapie či psychotronické metody biotronika Tomáše Pfeiffera apod. Počet příznivců je možné odhadnout na několik desítek milionů v západním světě, u nás asi sto tisíc. Centrální kontakt neexistuje, kontaktovat se mohou pouze jednotlivé směry.³⁷

2.4.5 Satanismus

Zakladatele satanismu nemá. Jeho charakteristickým rysem je mnohotvárnost. Jednotliví satanisté mají velmi málo společných znaků, nemají ani jednotnou posvátnou knihu, ani vůdce, nemají dokonce často ani společnou víru v reálnou existenci satana. Jediné, co satanisty spojuje, je protest a vzdor, symbolizovaný satanem. Podle toho, kolik je možností pro vyjádření vzdoru, je celá řada navzájem nezávislých satanistických skupin i jednotlivců.

Učení a praxe: Satan je postavou židovské a křesťanské víry, v níž je odpůrcem Boha. Spjatost satanismu s židovskou a křesťanskou tradicí dokazují např. satanistické symboly, např. pentagram, často obrácený špicí dolů, někdy s dokreslenou tváří kozla, který symbolizuje starozákonní obětní zvíře, vyhnané za hříchy Izraelců na poušť³⁸ či číslo šelmy 666³⁹.

Satanismus může být rozdělen do tří hlavních typů podle toho, proti kterému aspektu židovsko-křesťanské společnosti vzdoruje. Může se jednat o protest proti většinovému (křesťanskému) náboženství, protest proti morálce založené na tomto náboženství, nebo protest proti kulturním hodnotám křesťanské civilizace jako takové. Mluvíme pak o náboženském, mravním a kulturním satanismu.

³⁷ Srov. VOJTÍŠEK: Náboženství a sekty v České republice, in: Policista 8 (1998), příloha.

³⁸ Viz Lv 16,21-23.

³⁹ Viz Zj 13,18.

- Při popisu škály, kterou satanismus dnes tvoří, vycházíme z náboženského satanismu. Jeho kořeny jsou již ve starověku, v němž křesťanství na svém postupu mnohdy jen povrchně překrylo původní pohanská náboženství. Jejich prvky si zachovaly určitou atraktivnost jako vzdorónáboženství, které se projevovalo jak v lidovém čarodějnictví, tak i jako jeden z inspiračních zdrojů tajného a elitářského stínového náboženství - esoterismu. Náboženští satanisté uctívají satana jako reálně existující duchovní bytost. Vyzývají ho a věří, že jim na toto vyzývání odpovídá, dává jim sílu a vede je v nejrůznějších životních situacích. Mohou provádět i rituály včetně krvavých obětí. I v Čechách se již našly oltáře s kosterními pozůstatky malých zvířat. Satanisté tohoto typu bývají lidé s psychopatologickými sklony, neschopni čelit zlu v tomto světě jinak, než se mu jakoby postaví po bok a identifikovat se s ním. Náboženský satanismus již prokázal svou nebezpečnost v rituálních vraždách, které v roce 1969 inicioval Charles Manson.
- Více je dnes ovšem satanistů, kteří protestují proti křesťanské morálce a v satana jako duchovní bytost často ani nevěří. Křesťanskou morálku považují za pokryteckou, slabošskou a škodlivou. Hlásají víru v člověka, který není spoután žádnými omezeními, žije volně a je mu vše dovoleno. Proti solidaritě staví egoismus, proti odpuštění odplatu, proti společenským normám přírodu a její boj o přežití. Satan je těmto lidem symbolem volnosti a přirozenosti i původcem veškeré změny a pokroku. O satanovi ani o satanismu podle nich nelze vlastně nic určitého říci - každá definice by byla omezením, které samo je se satanismem v příkrém rozporu. Tento typ satanismu nachází odezvu někdy i v intelektuálních kruzích, které mají blízko k ezoterickým tradicím. Satanismus byl totiž vždy součástí a někdy dokonce hlavní náplní ezoterických řádů a lóží. Jednou z nejvýznamnějších postav této tradice je Angličan Aleister Crowley (1875 - 1947). Další popularitu získal Američan Anton Szandor LaVey (1930 - 1997), autor Satanské bible a dalších spisů, a v roce 1966 zakladatel První církve satanovy s ústředím v San Francisku, Kalifornii v USA.
- Třetí typ satanismu vytvářejí především mladí lidé svou účastí na tvorbě nové kultury, která zavrhuje tradiční hodnoty krásy, dobra, života apod. Proti tomu se ve výtvarných a literárních dílech a především v metalové hudbě objevují témata hnusu, krve, smrti, masakrů apod. Zatímco náboženští satanisté v satana věří a mravní satanisté často nevěří, kulturní satanisté o satanovi často ani příliš neuvažují. Společenství jiných satanistů jim dává pocit síly a bezpečí. Svou oddanost „satanské věci“ či spíše své skupině někdy prokazují i vandalskými činy. Tito satanisté chtějí

hlavně co nejvíce šokovat a vydráždit své okolí. Často se jim to i s pomocí oděvu, účesu či typických satanských symbolů daří. Za některými snahami šokovat je třeba vidět i komerční zájem, jako prodej zvukových nosičů či publikací apod.⁴⁰

Nebezpečí hrozí hlavně tam, kde exhibicionistický či pubertální satanismus přeroste do satanismu „tvrdého“, který se vyznačuje kriminálními činy. Tento přerod může paradoxně nastat i u těch jedinců, jejichž satanistická póza je zpočátku vnímána přehnaně negativně. To může takového člověka v budování jeho satanistické identity totiž ještě utvrdit. Podobně mohou situaci zhoršit bulvární sdělovací prostředky svými hysterickými zprávami, jimiž mohou satanistické činy podnítit. Jinou nenápadnou vstupenkou do tvrdého satanismu mohou být pro citlivějšího člověka i vyvolávání duchů, zdánlivě nezávazné magické či fantazijní hry jako Dračí doupě nebo i koncerty metalových skupin. Na druhou stranu se můžeme setkat s údajným satanismem jako následným vysvětlením motivu vážných kriminálních činů.

Počet příznivců není možno ani odhadnout. Satanismus tvoří na sobě nezávislé skupiny, řády či lóže i jednotlivci, mezi nimiž nemusí být a nebývá žádná komunikace ani vzájemné uznání jako skutečných satanistů.

Kontakt: Z uvedených skupin je možno oficiálně kontaktovat pouze Církev satanovu v Brně: P.O. Box 28, 616 00 Brno. Vede ji kapelník hudební skupiny Root, Jiří Valtr. Počet členů této skupiny přesahuje sto osob.⁴¹

2.5 Hlavní aktéři činnosti vůči extremismu

Boj s extremismem je jedním z prioritních úkolů vlády České republiky a všech bezpečnostních složek státu. Řešení této problematiky, v rámci své působnosti, zajišťuje Ministerstvo vnitra ČR, přičemž spolupracuje nejen se zástupci zpravodajských služeb, Policií ČR a rezorty státní správy, jichž se dotýkají jednotlivé aspekty boje s extremismem, ale přínosem může být i spolupráce s nevládním sektorem.

⁴⁰ Srov. VOJTÍŠEK: Encyklopedie náboženských směrů v České republice, 168-172.

⁴¹ Srov. VOJTÍŠEK: Náboženství a sekty v České republice, in: Policista 8 (1998), příloha.

2.5.1 Ministerstvo vnitra ČR

Věcnou gesci v této problematice má v rámci Ministerstva vnitra ČR Odbor bezpečnostní politiky, který v roce 2008 počal formulovat dokument Strategie boje proti extremismu. Tento materiál v roce 2009 předložil ministr vnitra k projednání vládě ČR a vláda po jeho projednání k němu přijala usnesení č. 579 ze dne 4. května 2009. K naplnění této koncepce výrazným způsobem přispělo zřízení Task Force ministra vnitra pro boj s extremismem, který má zastřešení na úrovni vrcholného managementu. V návaznosti na to byly zřízeny pracovní skupiny:

- Task Force A – policejně-zpravodajská,
- Task Force B – právní,
- Task Force C – pro spolupráci s partnerskými rezorty a nevládními organizacemi.

Tyto pracovní skupiny, jejichž činnost spadá právě do gesce Odboru bezpečnostní politiky, jsou základnou pro zabezpečení provázanosti aktivit v boji s extremismem a realizací koncepce Strategie boje proti extremismu.

Politika proti náboženskému extremismu je nedílnou součástí Strategie boje proti extremismu. Ministerstvo vnitra ČR v rámci činnosti policejně-zpravodajské skupiny Task Force A zastřešuje činnost Policie ČR, která klade důraz na monitoring sekt a pseudonáboženských skupin, které působí na území naší republiky. Ze zpravodajského hlediska se otázkou prorůstání sekt či jiného náboženského extremismu do státních struktur nebo případného ohrožení ústavního zřízení či jinými závažnými bezpečnostními hrozbami zabývají v rámci této skupiny tzv. tajné služby a to Bezpečnostní informační služba (BIS), Vojenské zpravodajství (VZ) a Úřad pro zahraniční styky a informace (ÚZSI).

2.5.2 Ministerstvo kultury ČR

Ministerstvo kultury ČR je ústředním orgánem státní správy, mimo jiné i v otázce věci církví a náboženských společností. Ve své působnosti má dle dikce zákona č. 3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech, agendu registrace těchto subjektů. Na základě podaných žádostí ministerstvo přezkoumává splnění veškerých požadovaných podmínek

a na základě toho poté rozhodne, zda žádající církev nebo náboženská společnost bude zaregistrována.

Registrovaná církev a náboženská společnost může k plnění svého poslání zejména vyučovat a vychovávat své duchovní i laické pracovníky ve vlastních školách a jiných zařízeních. Mají možnost získat oprávnění k výkonu zvláštních práv např. vyučovat náboženství na státních školách, pověřit osoby vykonávající duchovenskou činnost k výkonu duchovenské služby v ozbrojených silách a na místech, kde se vykonává vazba, trest odnětí svobody, ochranná léčba a ochranná výchova. Dále mají právo uznávat sňatky a zachovávat povinnost mlčenlivosti duchovních. Mají i právo na finanční zabezpečení atd.⁴²

Vedle těchto registrovaných církví a náboženských společností však mohou mimo rámec zákona č. 3/2002 Sb., působit i další náboženské společnosti, které buďto ke své existenci nepotřebují být v postavení právnických osob a tudíž ani být někde registrováni, nebo případně mohou být v postavení jiné právnické osoby než oficiální církve a náboženské společnosti a jsou úředně registrovány jako občanská sdružení, obecně prospěšná zařízení, nadace či jiné spolky.⁴³

Ministerstvo kultury ČR však nemá žádné pravomoci monitorovat činnost neregistrovaných náboženských hnutí. Nemůže ani sledovat činnost registrovaných církví a náboženských společností. Jediné oprávnění, které tímto směrem k církvím a náboženských společnostem má, je, že reaguje na podněty, které naznačují jejich nebezpečnou či protizákonnou činnost. V tomto případě musí nejprve vyzvat k odstranění nezákonné vady a teprve pokud je v této činnosti pokračováno, zahájí ministerstvo řízení o zrušení registrace. To ovšem nemůže postihnout neregistrované náboženské hnutí.

2.5.3 Nevládní sektor

2.5.3.1 Akademický sektor

Jako mezioborovou disciplínou se v širších souvislostech a různých úhlů pohledu zabývají studiem náboženství a náboženských hnutí teologické, filosofické,

⁴² Srov. VOJTÍŠEK: Encyklopedie náboženských směrů v České republice, 14-15.

⁴³ Srov. tamtéž 13.

psychologické, sociologické, sociální, historické, kulturní, bezpečnostní a jistě i další fakulty jednotlivých univerzit. V tomto prostředí jsou zakládána různá občanská sdružení, která provádějí výzkum a dokumentují činnost náboženských hnutí, přičemž se více či méně snaží vymezovat nebezpečné sekty vůči náboženskému okolí. Objektivním přístupem srovnávají svůj postoj vedle pohledů popisných a kritických. K vědeckým a vzdělávacím aktivitám přispívají pořádání odborných konferencí a seminářů. Případně poskytují poradenské služby nebo linky důvěry. Významné postavení mezi těmito občanskými sdruženími zastávají Spolek pro studium sekt a nových náboženských směrů nebo Centrum pro bezpečnostní a strategická studia, vydávající odborně populární literaturu či časopisy jako Dingir a Rexter.⁴⁴

2.5.3.2 Neakademický sektor

Veřejnost vnímá sekty a sektářství jako ožehavou otázku. Z tohoto prostředí vznikají různá sporadická hnutí, která obecně z různých kritizují všechna nová náboženská hnutí. Nejvýstižněji by se tyto skupiny daly označit jako antikultovní hnutí. Jako cíl si kladou varovat veřejnost před nebezpečím, které dle nich představují nová náboženská hnutí, přičemž se dovolávají po jejich větší kontrole ze strany státu. Antikultovní hnutí by šla dělit na dva směry a to směr náboženský, který v ostatních náboženských hnutích vidí dílo Zlého, a druhý směr sekulárně-racionalistický, který v nich vidí chorobné a škodlivé projevy. V pohledu obou směrů je tedy patrná zaujatost a neobjektivní hodnocení. Ze své podstaty nepřístupují na rovinu vědeckého diskursu. Ve spojení odborné terminologie s ideologicko-náboženskou orientací spíše využívají strachu z neznámého. Samo antikultovní hnutí může být nebezpečné, neboť se snaží bojovat proti rozmanitosti náboženského života a u veřejnosti paušálně označovat nová náboženská hnutí jako nebezpečné sekty.⁴⁵

Podobnou roli jako antikultovní hnutí zastávají i média. Problematika sekt a sektářského chování je stále přitažlivým tématem. Vytvářením umělých senzací však spíše přispívají k šíření negativních předsudků mýtů.

⁴⁴ Srov. ŠTAMPACH: op. cit., 190.

⁴⁵ Srov. LUŽNÝ Dušan: Nová náboženská hnutí, Brno: Masarykova univerzita, 1997, 132-144.

2.5.3.3 Katolická církev

Katolická církev, jako instituce, která je velká a celosvětově rozšířená (viz příloha) se i díky své dvoutisícileté tradici, nemusí obávat ohrožení ze strany nových náboženských skupin či hnutí a sekty nepovažuje za vážného protivníka. Jako nebezpečnou však pokládá sektářskou hrozbu pro jednotlivce či malé skupiny osob. Co se týká praxe vůči sektám, zaujímá dva postoje:

- Religioisticko-analitický – snaží se sektářské skupiny vzájemně rozlišit a vymezit, poznat jejich původ, zaměření a metoda jejich činnosti. Na základě zjištěných informací se pokouší o jejich duchovní a teologické rozlišení. Církevní dokumenty poté vyzývají k rozlišování a nedémonizování a nabádají před fascinací a osvojením si činností sekt.
- Pastorační – snaží se přijímat existenci sekt jako výzvu k lepší evangelizační a pastorační práci.⁴⁶

Úloha katolické církve vůči projevům sektářství spočívá v uplatňování následujících postupů:

- Informovanost. Úkolem katolické církve je především hlásat evangelium, přesto může nastat situace, kdy je potřebné, aby ukázala a upozornila na ty, kdo se sektářsky projevují a na základě klamně propagace lákají důvěřivé obyvatele do svých řad. Pak je důležité, aby byly popsány ty prvky učení a života sekty, které adepta mohou nepozorovaně ohrozit zbavením jeho svobody, poškozením psychiky nebo jinou osobní újmou.
- Prevence. Jelikož je prevence vždy nadějnějším postupem než odstraňování následků, je důležitá osobní formace proti nebezpečí. Ta spočívá ve výchově k citlivosti pro potřebnost společenství a společnosti. To umožňuje člověku, aby se sám do společnosti dobře začlenil a společnost chápal v širších souvislostech. Prevence ovšem není jen pouhé mluvení o sektářských hrozbách, ze kterého vyplyne, že právě především ti, kteří před ním varují, se ho sami nejvíce bojí. Prevence tedy spočívá v dobrém přijetí lidí, obzvláště těch ohrožených, vzbuzením základní důvěry k životu, světu a lidem jako ke skutečným nikoliv ideálním, ale přesto smysluplným.
- Péče o stoupence sekt. Citlivou formou přistupovat k osobě, kterou již sekta uchvátila, případně již zmanipulovala. Neodsuzovat jej, ale prokázat mu porozumění,

⁴⁶ Srov. OPATRŇY Aleš: Sekty jako pastorační problém i úkol. Orientace v pastoraci a některé zkušenosti, http://www.knihovna.net/KNIHA/0063_t.htm, (10.9.2011).

ne však souhlas. Upozornit ho a vysvětlit mu všechny aspekty jeho možného ohrožení ze strany sekty a nenásilně mu nabídnout pomoc a duchovní oporu.⁴⁷

⁴⁷ Srov. tamtéž.

3. Terorismus

Terorismus je obecně chápán jako souhrn metod činností extremistických hnutí, pro které je typické organizované a plánovité hrubé násilí formou destruktivních a vražedných útoků nebo jejich hrozbou s úmyslem zastrašení nebo vydírání státních orgánů či obyvatelstva. Smyslem teroristických akcí je způsobit extrémně silný psychický nátlak na jednotlivce či celou společnost. Tím chtějí prosadit své ideologické, národnostní či jiné cíle.⁴⁸

Nástrojem terorismu je teror, který znamená použití nebo hrozbu použití násilí vůči svým protivníkům. Často jsou terčem útoků neúčastněné osoby, které bývají zneužity jako prostředky pro vyvolání psychického nátlaku. Nejčastějším projevem teroru jsou úkladné vraždy, bombové útoky, únosy, vydírání a další násilné trestné činy.⁴⁹

Terorismus je především zbraní slabých, ale jeho důslednou aplikací by snadno mohla být ohrožena celá společnost, případně by mohlo být poškozeno i státní zřízení, což by mohlo vést k dosažení teroristy stanovených cílů.

3.1 Vymezení pojmů

V současné době neexistuje globálně akceptovatelná definice terorismu. Každá z mnoha definic v sobě odráží dobu, v níž vznikla a subjektivní pohled hodnotitele na danou skutečnost.

Základní znaky, které vymezují terorismus:⁵⁰

- zpravidla se jedná o promyšlenou a plánovanou činnost
- aktéři chápou své jednání jako poslání, které má přispět k naplnění jejich cíle
- působí infiltrovaně v co největším utajení
- používá hrozbu užití nebo přímo užití různých forem násilí
- útoky jsou zaměřené na civilní cíle a neúčastněné civilní obyvatelstvo
- primárním cílem je psychické působení a prezentace zastrašujícího poselství
- obvykle se jej dopouštějí nestátní skupiny a organizace

⁴⁸ Srov. CHMELÍK: op. cit., 26.

⁴⁹ Srov. tamtéž 30.

⁵⁰ ŘEHÁK David, FOLTIN Pavel, STOJAR Richard: Vybrané aspekty soudobého terorismu, Praha: MO ČR, 2008, 8.

3.1.1 Obecné definice

Historicky první oficiální definici, která měla mít mezinárodní platnost se pokusila Společnost národů formulovat v roce 1937 v Úmluvě o prevenci a potlačování mezinárodního terorismu. Vymezení terorismu v ní bylo natolik široké, že obsahovala veškeré kriminální činy směřované vůči státu, že ji až na Indii žádná ze zemí později neratifikovala.⁵¹

Přesnější definice se začala užívat až po druhé světové válce. Terorismus se v ní vymezoval jako *zvláštní forma utajeně vedené, nevyhlášené a nekonvenční války, realizované bez ohledu na jakákoli humanitární omezení a pravidla*.⁵²

Po teroristických útocích ze dne 11. září 2001 Rada Evropské unie ve svém dokumentu Společný postoj Rady EU o uplatnění zvláštních opatření k boji proti terorismu (2001/931/SZBP), vymezila v článku 1, odst. 3, že teroristickým činem se rozumí některé z následujících úmyslných jednání, které může vzhledem ke své povaze nebo souvislostem závažně poškodit zemi nebo mezinárodní organizaci, definované jako trestný čin podle vnitrostátních právních předpisů, bylo-li spácháno s cílem:⁵³

- závažným způsobem zastrašit obyvatelstvo, nebo
- protiprávně přinutit vládu nebo mezinárodní organizaci, aby jednala určitým způsobem nebo aby se jednání zdržela, nebo
- závažným způsobem destabilizovat či zničit základní politické, ústavní, hospodářské nebo sociální struktury země nebo mezinárodní organizace:
 - a) útoky ohrožující lidský život s možným následkem smrti;
 - b) útoky ohrožující tělesnou integritu člověka;
 - c) únos nebo braní rukojmí;
 - d) způsobení rozsáhlého poškození vládních nebo veřejných zařízení, dopravního systému, infrastruktury, včetně informačního systému, pevné plošiny na kontinentálním šelfu, veřejného místa nebo soukromého majetku, které může ohrozit lidské životy nebo vyústit ve značné hospodářské ztráty;
 - e) zmocnění se letadla, lodi nebo jiných prostředků veřejné či nákladní dopravy;

⁵¹ Srov. STRMISKA Maxmilián: Politický terorismus. Úvod do studia politického terorismu v demokratických systémech, Brno: Masarykova univerzita, 1996, 5.

⁵² WILKINSON Paul: Political terrorism, London: Macmillan, 1974, 160.

⁵³ RADA EU: Úřední věstník L344 28/12/2001, <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=celex:32001e0931:cs:html>, (15.10.2011).

- f) výroba, držení, získání, přeprava, dodání nebo užití zbraní, výbušnin nebo zbraní jaderných, biologických nebo chemických, jakož i výzkum a vývoj biologických a chemických zbraní;
- g) vypouštění nebezpečných látek, zakládání požárů, vyvolání povodní nebo zavinění výbuchů, jejichž důsledkem je ohrožení lidských životů;
- h) narušení nebo přerušování dodávek vody, elektrické energie nebo jiného základního přírodního zdroje, jehož důsledkem je ohrožení lidských životů;
- i) výhrůžka některého jednání uvedeného v písmenech a) až h);
- j) vedení teroristické skupiny;
- k) účast na činnostech teroristické skupiny, například dodáváním informací nebo materiálních zdrojů nebo financováním jejich činností jakýmkoli způsobem s vědomím skutečnosti, že taková účast přispěje k trestné činnosti skupiny.

Pro účely téhož dokumentu je teroristická skupina definována jako strukturované sdružení více než dvou osob, existující po delší časové období, které jedná ve shodě s cílem páchat teroristické činy. Strukturovanou skupinou není nahodile či jednorázově vytvořené společenství za účelem bezprostředního spáchání teroristického činu.⁵⁴

3.1.2 Trestně-právní definice

Česká trestně-právní vymezení teroristického útoku vychází ze zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, které je definováno v § 311. Zde je ustanoveno, že se tohoto zločinu dopustí ten, kdo v úmyslu poškodit ústavní zřízení nebo obranyschopnost České republiky, narušit nebo zničit základní politickou, hospodářskou nebo sociální strukturu České republiky nebo mezinárodní organizace, závažným způsobem zastrašit obyvatelstvo nebo protiprávně přinutit vládu nebo jiný orgán veřejné moci nebo mezinárodní organizaci, aby něco konala, opominula nebo trpěla,

- a) provede útok ohrožující život nebo zdraví člověka s cílem způsobit smrt nebo těžkou újmu na zdraví,
- b) zmocní se rukojmí nebo provede únos,
- c) zničí nebo poškodí ve větší míře veřejné zařízení, dopravní nebo telekomunikační systém, včetně informačního systému, pevnou plošinu na pevninské mělčině,

⁵⁴ Srov. tamtéž

- energetické, vodárenské, zdravotnické nebo jiné důležité zařízení, veřejné prostranství nebo majetek s cílem ohrožit tím lidské životy, bezpečnost uvedeného zařízení, systému nebo prostranství anebo vydat majetek v nebezpečí škody velkého rozsahu,
- d) naruší nebo přeruší dodávku vody, elektrické energie nebo jiného základního přírodního zdroje s cílem ohrožit tím lidské životy nebo vydat majetek v nebezpečí škody velkého rozsahu,
- e) zmocní se letadla, lodi nebo jiného prostředku osobní či nákladní dopravy nebo nad ním vykonává kontrolu, anebo zničí nebo vážně poškodí navigační zařízení nebo ve větším rozsahu zasahuje do jeho provozu nebo sdělí důležitou nepravdivou informaci, čímž ohrozí život nebo zdraví lidí, bezpečnost takového dopravního prostředku anebo vydá majetek v nebezpečí škody velkého rozsahu,
- f) nedovoleně vyrábí nebo jinak získá, přechovává, dováží, přepravuje, vyváží či jinak dodává nebo užije výbušninu, jadernou, biologickou, chemickou nebo jinou zbraň, anebo provádí nedovolený výzkum a vývoj jaderné, biologické, chemické nebo jiné zbraně nebo bojového prostředku nebo výbušniny zakázané zákonem nebo mezinárodní smlouvou, nebo
- g) vydá lidi v obecné nebezpečí smrti nebo těžké újmy na zdraví nebo cizí majetek v nebezpečí škody velkého rozsahu tím, že způsobí požár nebo povodeň nebo škodlivý účinek výbušnin, plynu, elektřiny nebo jiných podobně nebezpečných látek nebo sil nebo se dopustí jiného podobného nebezpečného jednání, nebo takové obecné nebezpečí zvýší nebo ztíží jeho odvrácení nebo zmírnění.⁵⁵

Oproti tomu trestný čin teroru podle § 312 trestního zákoníku v sobě spojuje pouze dva základní nerozvinuté faktory - úmysl poškodit ústavní zřízení České republiky a jiného úmyslně usmrtit.⁵⁶ Tato úprava by se dala označit za základ trestně-právního postihu terorismu.

Pokud by se útočníkovi nepodařil prokázat úmysl poškodit ústavní zřízení České republiky či jiné výše vymezené zákonné podmínky, může být pachatel takovýchto útoků potrestán podle jiných trestně-právních norem, které ochraňují společnost a stát. Jedná se o trestné činy vražda dle § 140; mučení a jiné nelidské a kruté zacházení dle

⁵⁵ Srov. ŠÁMAL Pavel: Trestní zákoník. Edice velké komentáře, Praha: C.H.Beck, 2009, 2781-2792.

⁵⁶ Srov. tamtéž 2792-2795.

§ 149; zavlčení dle § 172; braní rukojmí dle § 174 a vydírání dle § 175, trestné činy obecně nebezpečné, ale i některé trestné činy proti majetku či trestné činy hospodářské.⁵⁷

3.2 Stručná typologie terorismu

Je velké množství kritérií, podle kterých by se dali definovat jednotliví teroristické hrozby a jen těžko lze přesně a bezchybně zařadit jednotlivé teroristické organizace do patřičných schémat. Protože k teroristickým akcím dochází z různých pohnutek, můžeme s velkou mírou zobecnění vymezit několik základních typů terorismu a to právě na základě těchto podnětů. Důležitým činitelem pro stanovení specifických cílů teroristických akcí jsou důvody jejich realizace. Jedná se o členitou strukturu zahrnující politické, nábožensky motivované, kriminální či psychologické důvody. Jednotlivé typy terorismu se tedy dají nejpřehledněji určit na základech jejich motivace. Zvolené kritérium tedy zahrnuje veškeré formy terorismu.

3.2.1 Kriminální terorismus

Cílem takovýchto skupin není prosazování nějaké ideologie či vlastních postojů, ale realizace kriminální činnosti. Do této skupiny lze zařadit například narkoterorismus, u něhož obchodování s drogami již není pouhým zdrojem příjmů pro financování dalších aktivit, ale hlavní činností. Tento problém je aktuální převážně v některých jihoamerických zemích, kde ho narkomafie zneužívá k prosazování vlastních zájmů, které ohrožují stabilitu legálního politického systému.⁵⁸

Hranice mezi páčáním organizovaného zločinu a kriminálním teroristickým aktem je ta, že když tito teroristé provedou destruktivní útok proti svým obětem, tak primárním cílem je šíření poselství širšímu okruhu lidí než jen přímým obětem útoku. Pokud by tak nebylo, jednalo by se jen o kriminální čin.⁵⁹

⁵⁷ Srov. Odbor bezpečnostní politiky MV ČR: Trestně-právní úprava terorismu, <http://www.mvcr.cz/clanek/trestne-pravni-uprava-terorismu.aspx>, (25.10.2010).

⁵⁸ Srov. BRZYBOHATÝ Marian: Terorismus a my. Ochrana před hrozbou moderní doby, Praha: Computer Press, 2001, 7.

⁵⁹ Srov. ŘEHÁK David, FOLTIN Pavel, STOJAR Richard: Vybrané aspekty soudobého terorismu, Praha: Ministerstvo obrany ČR, 2008, 56.

Charakteristické znaky kriminálního terorismu jsou:⁶⁰

- účelem je dosažení osobních materiálních výhod
- neexistence motivace na dosažení politických, ideologických či sociálních cílů
- diskutabilnost realizovaných útoků a jejich zařazení do kategorie terorismu

3.2.2 Psychotický terorismus

Psychotický neboli patologický terorismus je považován za nejméně předvídatelný. Zahrnuje teroristické akce provedené primárně k sebeuspokojení duševně nemocné osoby.⁶¹

Psychotické teroristy k páčání svých činům převážně motivuje uspokojení z pomsty vůči společnosti, která je činem zasažena nebo zasažena, případně získání pocitu slávy a uznání, nebo radost z vlastní schopnosti šířit hrůzu, spojená s obdivem k vlastní osobě, či pocit fixní ideje nutící k teroristickým činům.⁶²

Charakteristické znaky psychotického terorismu:⁶³

- primárním cílem je psychické uspokojení vlastních potřeb pachatele
- neexistence motivace na dosažení politických, ideologických či sociálních cílů
- absence organizačních struktur z důvodu individuálního jednání

3.2.3 Politicky či ideologicky motivovaný terorismus

Jedná se o velice rozmanitý fenomén, který se může projevovat v různých podobách v závislosti na mocenskopolitických a kulturně-sociálních podmínkách, v nichž je realizován. K jeho konání dochází z kolektivních pohnutek, bez potřeby přímých materiálních výhod.

⁶⁰ Tamtéž 55.

⁶¹ Srov. SCHMID Alex P[...]: Terrorism and the Use of Weapons of Mass Destruction. From Where the Risk?, in: Terrorism and Political Violence 4 (1999), 128-129.

⁶² Srov. MAREŠ Miroslav: Terorismus v ČR, Brno: Centrum strategických studií, 2005, 361.

⁶³ ŘEHÁK, FOLTIN, STOJAR: op. cit., 56.

3.2.3.1 Politický terorismus

Vychází z politicky motivované a zdůvodňované strategie cíleného používání násilí, čímž se má dosáhnout určitého psychického efektu, který přesahuje okruh přímých obětí či svědků útoku. Dle hlavního politického účelu lze rozlišovat terorismus subverzivní a represivní.⁶⁴

Charakteristické znaky politického terorismu:⁶⁵

- motivace politického charakteru
- příčinou nejsou přímé materiální výhody
- k realizaci dochází z kolektivních pohnutek

3.2.3.1.1 Subverzivní terorismus

Jedná se o tzv. podvrtný terorismus z hlediska politického režimu, proti němuž je namířen. Projevovat se může na rovině sociálně-politické radikalizací ať již ultrapravicových nebo ultralevicových extrémistických skupin.⁶⁶ Vyskytnout se může i konflikt motivovaný etnicko-nacionálními projevy ve snaze prosadit si vlastní autonomii.⁶⁷

3.2.3.1.2 Represivní terorismus

Klade si za cíl zachovat a posílit dané politické uspořádání. Může být páčán státními složkami, které mimořádně brutálními násilnými akty chtějí působit na obyvatelstvo, mohl by být taktéž nazýván totalizačním terorem. Příkladem by mohly být jednotky NKVD a KGB v Sovětském svazu. Dále se represivního terorismu mohou dopouštět nestátní složky, tzv. establishment. Těm se páčáním teroristického násilí může jednat o ochranu jim vyhovujícího stávajícího politického zřízení.⁶⁸ Jako příklad nestátních složek páčajících tento druh terorismu může být uvedena nadnárodní organizace Gladio, založená v zemích NATO za účelem vnitřního boje s komunismem.⁶⁹ Dalším příkladem

⁶⁴ Srov. STRMISKA: op. cit., 24-25.

⁶⁵ ŘEHÁK, FOLTIN, STOJAR: op. cit., 49.

⁶⁶ Srov. KLAVEC Jozef: Terorizmus jako politický fenomén, Bratislava: Univerzita Komenského, 2007, 68.

⁶⁷ Srov. ZARISKI: op. cit., 253-254.

⁶⁸ Srov. STRMISKA Maxmilián: Terorizmus a demokracie, Brno: Masarikova univerzita, 2001, 103.

⁶⁹ Srov. GANSER Daniele: NATO'S Secret Armies. Operation Gladio and Terrorism in Western Europe, New York: Frank Cass, 2005, 314.

by moly být latinskoamerické Eskadry smrti, které byly zaměřeny na fyzickou likvidaci jak kriminálních živlů, tak i politických odpůrců režimu.

3.2.3.2 Náboženský terorismus

V současné době je považován za největší hrozbu. Lze dělit do dvou skupin a to na fundamentalistický a eschatologický. Tímto fenoménem se bude zabývat samostatná kapitola 3.3 Náboženský terorismus.

Charakteristické znaky náboženského terorismu:⁷⁰

- převažující motivace náboženského charakteru
- neselektivní výběr cílů
- nízký stupeň propojení jednotlivých buněk
- vysoký stupeň autonomie
- může být široká základna aktivistů
- nesmlouvavý – neochotný k potencionálnímu jednání

3.2.3.3 Monotematický terorismus

Strůjci monotematicky orientované teroristické akce bývají obvykle zaměřeni na jeden specifický problém, o kterém si myslí, že potřebuje okamžitě řešit. K projevu násilí většinou dochází až poté, kdy mají pocit, že tradiční cesty přinášejí jen velmi pomalý nebo žádný pokrok. Jejich cílem bývá publicita nebo změna zákonů.⁷¹ Mezi nejznámější patří ekologický nebo protipotravný terorismus.

Charakteristické znaky monotematického terorismu:⁷²

- dosažení izolovaného cíle nad rámec pouhého ukojení z aktu samotného
- hájení společensky jednoúčelových zájmů
- nesouhlas s některými společenskými názorovými postoji

⁷⁰ ŘEHÁK, FOLTIN, STOJAR: op. cit., 52.

⁷¹ Srov. tamtéž 54.

⁷² ŘEHÁK, FOLTIN, STOJAR: op. cit, 54.

3.3 Nábožensky motivovaný terorismus

Nábožensky motivovaný terorismus je současnou společností považován za největší potencionální teroristickou hrozbu 21. století, v čemž vystřídal obavu z etnicky-nacionálního či ideologicky-sociálně motivovaného terorismu, který dominoval 20. století. Cíle náboženského terorismu však ve většině případů zůstávají stejné a mají úzkou zpětnou spojitost s ideovými prvky a cíli etnicky či teritoriálně motivovanými ambicemi nebo propojením s politickou ideologií.⁷³

Nábožensky motivovaný terorismus lze rozdělit do dvou hlavních skupin, z nichž první, převládající je představována fundamentalisticky zaměřeným terorismem a druhá, méně se vyskytující je zastoupená eschatologicky motivovaným terorismem.

3.3.1 Fundamentalistický terorismus

Ve většině případů fundamentalistického terorismu se jedná o násilné prosazování náboženského monoteistického extremismu, který usiluje o nadřazenost své víry a založení státních struktur na teokratických principech nebo alespoň prosazení vlastních dogmat do státní administrativy. V současnosti je vzhledem ke svým aktivitám i potenciálu považován za nejvíce nebezpečný islámský terorismus. Ideologie islámského fundamentalismu neuznává a odsuzuje principy a hodnoty západních zemí a neislámských společenství a používá násilné prostředky k zabránění pronikání globalizace do islámského světa. Významným prvkem islámských teroristů je pak odplata za příkoří, kterému bylo islámské společenství vystaveno ze strany neislámských států a mocností. Tento aspekt má tu moc, že dokáže spojit různé skupiny s naprosto rozdílnými cíli.⁷⁴ Tím však může docházet k tomu, že za islámské fundamentalistické teroristy jsou často označovány všechny teroristické organizace tvořené muslimy, i když jejich motivace tímto směrem může být jen okrajová nebo zcela jiná.⁷⁵

⁷³ Srov. tamtéž 52-53.

⁷⁴ Srov. tamtéž 53.

⁷⁵ Srov. PAPE Robert Anthony: *Dying to Win. The Strategic Logic of Suicide Terrorism*, New York: Random House, 2005, 352.

3.3.2 Eschatologický terorismus

Zvláštní formou náboženského terorismu je eschatologický terorismus. Touto formou se mohou realizovat názory různých religiózních sekt, které vyznávají apokalypticko-mesiánský názor, že současný svět je již tak špatný a proto musí být zničen. Zde můžeme od sebe oddělit dva směry. První směr zastává, že je nutná globální likvidace všech popřípadě všeho, aby mohl povstat nový svět, tentokrát očištěný od všeho zla. Zničení stávajícího špatného světa přispěje k vytvoření nového celosvětového řádu s účastí na novém bytí, určeného však jen pro vyvolené a to stoupence dané sekty. Takováto demagogie může stoupence těchto sekt vést k teroristickým aktům a to i za použití zbraní hromadného ničení, tedy technologií, které jsou pro jiné typy terorismu s ohledem na důsledky prakticky nežádoucí. Nejznámějším případem takovéhoho smýšlení se stala japonská sekta Óm šinrikjó, která vykonala několik destruktivních útoků, přičemž jako první provedla teroristické akce za použití zbraní hromadného ničení.⁷⁶

Na základě parametrů, s kterými může operovat eschatologicky smýšlející sekta lze uvést modelový příklad: *Zhruba měsíc před Vánocemi vstoupili do přeplněného nákupního centra na Černém Mostě v Praze tři lidé. Byli oblečeni do pracovních prostředků jako zaměstnanci údržby zeleně a nesli postřikovače na rostliny. Prošli volně mezi nakupujícími a ošetřovali okrasné rostliny, které zdobily chodby a prodejní místa. Po krátké době dokončili svoji práci a nepozorovaně odešli k zaparkovanému dodávkovému vozidlu, se kterým poté z místa odjeli. Dle stejného scénáře byla tato epizoda provedena i v Ostravě a Brně. Dne 7. prosince byl v ranních hodinách tajně svolán Ústřední krizový štáb. Jedním z jeho bodů bylo rozhodnutí, na jehož základě prezident republiky svolal tiskovou konferenci. Pan prezident v ní konstatoval „V Praze byl včera večer potvrzen jeden případ výskytu pravých neštovic. Jedná se o ženu ve věku třicet let, která v posledních šesti měsících neopustila území státu. Vyskytlo se podezření na dalších pět případů. Předpokládá se, že nemoc byla rozšířena záměrně a je důsledkem biologického teroristického útoku proti obyvatelstvu České republiky.” Během dopoledního jednání Ústředního krizového štábu bylo hlášeno dalších osm případů podezření na výskyt pravých neštovic z Brna a sedm případů z Ostravy. Ústřední krizový štáb, jednotlivá ministerstva a další ústřední orgány státní správy okamžitě zahájily činnost. Začala se realizovat řada opatření podle typového krizového plánu pro řešení následků teroristického útoku biologickou zbraní hromadného ničení. Během dalšího týdne byly*

⁷⁶ Srov. ŘEHÁK, FOLTIN, STOJAR: op. cit., 53.

nemocnice v Praze, Ostravě a Brně zaplněny stovkami pacientů, u kterých byla potvrzena nemoc, anebo existovalo vážné podezření, že nemoc propukne. Úmrtnost po napadení se 40 %. Zásoby očkovacích látek pro obyvatelstvo jsou omezeny. Česká republika požádala oficiálně o pomoc Evropskou unií a OSN – Světovou zdravotnickou organizaci. Dne 20. prosince uvedly kompetentní státní úřady tisíce potvrzených případů pravých neštovic, a to v celkem třinácti městech České republiky. Nemoc si již vyžádala tři stovky obětí na životech, další nakažení umírají. O týden později bylo hlášeno celkově na 15 000 případů. Tisíc lidí zemřelo. Život ve městech byl ochromen. Kapacitní možnosti stálých nemocnic i provizorních polních nemocnic jsou plně obsazeny, v některých místech přeplněny. Dochází zásoby očkovací látky, ulice ovládlo násilí, rabování a beznadějí. Život společnosti ve velkých městech je paralyzován. Hlavní hygienik České republiky dokládá na dalším zasedání ústředního krizového štábu, těsně před Vánocemi, že v únoru bude v České republice asi jeden milion nemocných, v té době si již nemoc vyžádá odhadem asi 250 000 až 300 000 lidských životů (což je asi 3 % naší populace), ale konec epidemie je v nedohlednu.⁷⁷

Druhým směrem eschatologicky smýšlejících sekt bývá zmanipulování svých členů k masové sebevraždě. První nechvalně známou sektou, která v roce 1978 v jihoamerické Guyaně spáchala hromadnou sebevraždu 913 svých členů, byla sekta Svatyně lidu.⁷⁸ V letech 1994 až 1997 spáchalo sebevraždu postupně na různých místech v Kanadě, Švýcarsku a Francii celkem 74 členů sekty Řád Chrámu slunce. V roce 1997 na ranči Apokalypsa ve Waco, státu Texas v USA, bylo zabyto nebo spáchalo sebevraždu 86 členů sekty Davidovských adventistů sedmého dne.⁷⁹

3.4 Situace na našem území

Pro pochopení současné situace se musíme vrátit do doby před rokem 1989. V tomto období socialistické Československu mělo postavení země, která v zahraničí prováděla teroristické akce, případně školila nebo poskytovala zázemí protizápadně orientovaným zahraničním teroristickým organizacím. Českoslovenští agenti například v roce 1957

⁷⁷ Srov. KRULÍK Oldřich, MAŠEK Ivan, MIKA Otakar: Fenomén současného terorismu, Brno: Vysoké učení technické, 2008, 73-80.

⁷⁸ Srov. BUTTERWORTH John: Sekty a nová náboženství, in: LAGLEYOVA Myrtle, ALLAN John: Víry a vyznání, Bratislava: Slovart, 1993, 108-109.

⁷⁹ Srov. PORTERFIELDOVÁ Kay Marie: O sektách, Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 1997, 102.

spáchali ve Francii bombový útok na recepci Evropského společenství uhlí a oceli,⁸⁰ s cílem zaměřeným proti tehdy začínající západoevropské integraci. Dále je možné zmínit bombový útok, spáchaný v Mnichově československými rezidenty proti rozhlasové stanici Svobodná Evropa. Na Fakultě Státní bezpečnosti v Zastávce u Brna byla vyškolená a vycvičena řada frekventantů například ze Sýrie, Libye a především Palestiny. Jejich výcvik probíhal i ve vojenském prostoru Doupov a existují důkazy o jejich pobytu v rekreačním středisku Ministerstva vnitra v Jílovém u Prahy.⁸¹

K významné změně postojů a vztahů došlo v Československu, respektive v České republice po roce 1989. Změna zahraničně-politické orientace se projevila i v problematice ohrožení země terorismem. Někdejší přátelské svazky s představiteli těchto teroristických organizací skončily. Tito arabští teroristé však naše území dokonale znají. Někteří z nich se u nás usadili a třeba například díky sňatku získali české občanství. Mohou tak na našem území snadno vytvářet utajenou teroristickou infrastrukturu, kterou by šlo kdykoliv aktivovat. Záminkou by pro to mohlo být třeba začlenění České republiky do struktur aliance NATO nebo EU a dalších mezinárodních organizací. Tyto a další záminky se mohou stát příčinou teroristického útoku i jiných politicky motivovaných teroristických skupin, které se dosud na našem území nevyskytovaly.⁸²

Až do konce dvacátého století byl terorismus chápán především jako násilná forma politického nátlaku. Útok na Světové obchodní centrum v New Yorku dne 11. září 2001 se ale stal novým mezníkem, od kterého se vymezila nová globální hrozba islámského fundamentalisticky motivovaného terorismu. V současnosti lze i v České republice považovat tento terorismus za nejzávažnější riziko pro společnost a stát. Na základě uvedených informací lze vybrat několik organizací a skupin, které mají vazbu k území našeho státu a ač se tak zatím nestalo, mohou pro nás představovat potenciální hrozbu.

⁸⁰ Předchůdce dnešní EU.

⁸¹ Srov. Odbor bezpečnostní politiky: Terorismus a jeho projevy v někdejším Československu a dnešní České republice, <http://www.mvcr.cz/clanek/terorismus-a-jeho-projevy-v-nekdejsim-ceskoslovensku-a-dnesni-ceske-republice.aspx>, (19.11.2011).

⁸² Srov. tamtéž.

3.4.1 Al-Kajda

Celosvětová teroristická organizace, al-Kajda, v překladu Základna se sama označuje za Islámskou armádu pro osvobození svatých míst nebo Světovou islámskou frontu pro džihád proti židům a křižákům. Jedná se o radikální muslimskou sunnitskou organizaci. Tvoří ji mudžahedíni - militantní dobrovolníci ze všech muslimských zemí a i konvertité z jiných částí světa. Začala se formovat v roce 1979 proti sovětské invazi do Afghánistánu. Jeden z prvních nejvýznamnějších velitelů, který organizoval nábor, výcvik a financování tisíců zahraničních bojovníků byl palestinský náboženský učenec Abdullah Yusuf Azzam. Po jeho smrti, v roce 1989, se vedení této organizace ujal saúdskoarabský multimilionář Usáma bin Ládín. Ten dále motivoval vycvičené bojovníky k rozšíření tzv. „svaté války“ i mimo Afganistán. Vládou USA je označován jako strůjce teroristických útoků z 11. září 2001.⁸³ Po smrti Usámy bin Ládína ze dne 2.května 2011 prochází al-Kajda transformací pod novým vedením Egyptěana Ajmána Zawahrího. Ten ve svých projevech i nadále potvrdil USA a obecně další „západní“ země za své nepřátele. Jako svůj cíl si klade pokračovat v eliminaci západního vlivu, vytvoření čistě muslimského kalifátu na celém Arabském poloostrově a šíření islámu i do dalších zemí.

Riziko provedení teroristických útoků proti cílům USA nebo nadnárodních organizací na území Evropy a tudíž i České republiky je relativně vysoké. Nové vedení se může snažit provedením teroristického útoku o posílení vlastní integrity a podpory v rámci organizace a zároveň demonstrovat či potvrdit svoji schopnost. K tomuto může být využit i tzv. individuální džihád. Ten využívá cílenou propagandu či ideologii radikalizovaných jedinců, kteří pomocí v místě běžně dostupných prostředků provedou teroristický útok. Organizace často využívá k šíření propagandy internet, kde informuje o vhodných způsobech, prostředcích, přípravě i cílech. Zveřejňuje zde různé video-manuály či jiné tištěné materiály jako například časopis Inspire vydávaný mediálním institutem al-Malahim al Qai'da, přímo šejkem Anwarem al-Awlakim, který využívá institut mučedníka k oslovení radikalizovaných jedinců.⁸⁴

⁸³ Srov. ŘEHÁK, FOLTIN, STOJAR: op. cit., 131-132.

⁸⁴ Srov. ŠLACHTA Robert:Hrozby a rizika teroristického útoku při výročí 11. září 2011, Praha 5 - Zbraslav, (10.8.2011), nepublikováno.

3.4.2 Hamás

Na území České republiky má stoupence sunnitská islámská teroristická organizace a v současnosti vládnoucí politická strana v rámci palestinské autonomie s názvem Islámské hnutí odporu – Hamás a její ozbrojené křídlo Brigáda mučedníka Izz ad-Din al-Quassama.⁸⁵

Organizace vznikla v Palestině v roce 1987 jako odnož egyptského Muslimského bratrstva – al-Madžama al-Islami. Hnutí je primárně motivováno nacionalisticky politickým cílem, směřujícími k vytvoření samostatného palestinského státu místo současného Izraele. Svě konání se snaží ospravedlnit fundamentalisticky-náboženskou ideologií. Často zneužívá sebevražedných útočníků, které rekrutuje v mešitách nebo sociálních institucích, kde získává i finanční prostředky a šíří svoji propagandu.⁸⁶

Terčem jejich útoků jsou převážně izraelské objekty jak v Palestině, tak po celém světě. Pro Českou republiku může z jejich strany hrozit nebezpečí pramenící i ze msty, za to, že naše diplomacie se výrazně angažovala o začlenění Hamásu na seznam teroristických organizací Evropské unie.⁸⁷

3.4.3 Hizballáh

Na českém území působí i stoupenci libanonské šiítské politické a militantní organizace Boží strana – Hizballáh.⁸⁸ Jako teroristická organizace vznikla v roce 1983 a zpočátku vystupovala pod označením Brigáda Musar Sadr. Ideologicky je motivovaná radikálním revolučním učením ajatolláha Ruholláha Chomejního, které lze charakterizovat jako antikapitalistické, antisemitské a všeobecně odsuzující západní způsob života.⁸⁹

Hlavní cíle organizace se průběžně měnily. Nyní jsou jejími hlavními cíli vytvoření šiítské teokracie v Libanonu, zničení státu Izrael a odstranění západního vlivu na Blízkém východě. Organizace je podporována muslimskými nadnárodními finančními

⁸⁵ Srov. MAREŠ Miroslav: Extremismus. Manuál pro Policii ČR, Praha: MV ČR, 2006, 74.

⁸⁶ Srov. ŘEHÁK, FOLTIN, STOJAR: op. cit., 133.

⁸⁷ Srov. MAREŠ: Extremismus, tamtéž.

⁸⁸ Srov. MAREŠ: Extremismus, op. cit., 75.

⁸⁹ Srov. CHMELÍK: op. cit., 165-166.

fondy. Disponuje výcvikovými tábory a podle oficiálních odhadů má nyní víc než tisíc členů.⁹⁰

Mezi její aktivity patří i pašování zbraní, drog a výbušnin. V Evropě již provedla několik pumových útoků a specializuje se na únosy. Část české diplomacie a europoslanců usiluje o zařazení Hizballáhu na seznam teroristických organizací Evropské unie, což může zvýšit jeho nepřátelství k České republice.⁹¹

3.4.4 Alžírské skupiny

Na českém území taktéž působili stoupenci alžírské teroristické organizace Ozbrojená islámská skupina - al-Jama'ah al-Islamija al-Musalláh, známé pod francouzskou zkratkou GIA – Groupe Islamique Armé. Organizace vznikla v roce 1992 a má na svědomí řadu teroristických útoků. Je odpovědná i za vraždu trapistických mnichů z kláštera Tibhirine. V současné době má blízké vazby na teroristickou organizaci al-Kajda.⁹²

Současné není vyloučeno, že by část obyvatel alžírského původu zdržujících se na území České republiky mohlo být stoupenci Salafistické skupiny pro misi a boj - al-Jama'ah Li-walda'wa Salafiyya Qital, taktéž známé pod francouzskou zkratkou GSPC – Groupe salafiste pour la Prédication et le Combat. Ta se v roce 1997 odštěpila z GIA a v roce 2006 se začlenila a stala se součástí sítě al-Kajda.⁹³

⁹⁰ Srov. ŘEHÁK, FOLTIN, STOJAR: op. cit., 134.

⁹¹ Srov. MAREŠ: Extremismus, tamtéž.

⁹² Srov. MAREŠ: Extremismus, tamtéž.

⁹³ Srov. MAREŠ: Extremismus, tamtéž.

Závěr

Při pohledu na široké spektrum duchovních směrů je patrné, že všechna náboženství si prošla štěpením. Tato schizmata i bujení teologických a filosofických klonů se projevují od umírněných až po extremisticky smýšlející a radikálně se projevující. Žádné náboženství nemá imunitu před fanatickými odchylkami a téměř na každé by šlo poukázat s výtkou. Každá víra je ve svém základu dobrotivá a spravedlivá, ale pokrouceným podáním může prahnout po manipulaci, pomstě a krvi. Vždy záleží na správné interpretaci či zmanipulovaném výkladu základů dané víry.

Cílem této práce bylo vytvořit ucelenou studii pojednávající o globálním problému extremismu a terorismu s vazbou na náboženská uskupení působící převážně v České republice po roce 1989 z pohledu ohrožení společnosti a státu. Komparativní metodou byly porovnávány různé texty analytické povahy z kombinovaného teologického, religiózního, sociologického, právního a kriminologicko-bezpečnostního pohledu.

V první kapitole je vymezeno postavení náboženského extremismu na extremistické scéně v České republice, která je pro lepší přehlednost stručně popsána. Dále je zde uveden fenomén, kdy různé extrémistické skupiny v zájmu vyhnutí se ohlašovací povinnosti prohlašují svá shromáždění za náboženská, což může mít následek, že u nedostatečně informovaných občanů dojde k pošpinění dobrého jména řádných církví a náboženských hnutí.

V druhé kapitole jsme se přesvědčili, že šikovnou demagogií několika jedinců může docházet k psychické manipulaci a sektářským jevům uvnitř některých náboženských hnutí. To se poté může projevit až úplným zničením psychiky člena takové sekty, popřípadě vmanipulováním k páchání různé trestné činnosti nebo poškozením jiných zájmů. Pro názornost bylo uvedeno i několik příkladů náboženských hnutí, která by se u nás dala označit za sekty nebo alespoň za sektářsky se projevující. V naší republice se však naštěstí jedná o jev naprosto sporadický a v případě jeho výskytu dochází k újmě pouze u jednotlivců. Pokud se týká bezpečnostního rizika ohrožení širší společnosti či demokratických základů státu, tak se zde tento jev prakticky nevyskytuje. Dále je zde popsána činnost hlavních činitelů vládního i nevládního sektoru a jejich postoj k sektářsky jednajícím náboženským hnutím.

Důkazem prosazování politických a psychopatických idejí pod náboženskou záminkou se zabývá třetí kapitola věnovaná otázce terorismu, jako formě projevu radikálního náboženského extremismu. Pozornost tu je převážně věnována problematice radikálního islámského fundamentalismu, který sice není jedinou současnou teroristickou hrozbou, ale po 11. září 2001 má v tomto ohledu dominantní postavení. Naše republika se zatím nestala dějištěm žádné akce označitelné za teroristický akt. Terorismus se však stal latentní, trvalou a všudypřítomnou hrozbou. Proto je potřebné se fenoménem terorismu nadále důsledně zabývat.

V samotném úvodu byla položena otázka, zda je náboženství nebezpečné pro společnost a stát. Domnívám se, že náboženství ve své pestrosti může ovlivňovat jak jedince, tak i celé skupiny lidí. Umnou psychickou manipulací může docházet k vnitřnímu duševnímu poškozování členů sekt. Násilnou radikalizací se však může jevit nebezpečným i navenek. Náboženství je uváděno jako jedna z příčin současných konfliktů. Nutné je však podotknout, že náboženství ve svých základech skutečně nebezpečné nebývá a není. Nebezpečným dojmem však začne působit, když je zneužito k označení záminky pro prosazování různých jiných cílů, především politických, kriminálních či osobních. Ty následně formují ideologii, smýšlení a jednání jedinců či mnoha osob. Velké množství nahromaděných frustrací v něm poté nachází úlevu, ideologický impulz, spojenectví a ještě hlouběji a intenzivněji se v něm může nacházet prostředek odporu, vzdoru, násilí nebo jiného ohrožení.

Díky tomu, že náboženství ve své podstatě stále zůstává neposkvřené a čisté. Lze uvést, že pouto mezi náboženstvím a naším státem je stále pevné. Vždyť naše civilizace byla vybudována právě na náboženských a to křesťanských kořenech a právní řád se opírá o mravní zásady vycházející z křesťanské nauky. Česká republika však nemá pevně stanovené oficiální náboženství, zůstává tolerantní a v rámci demokracie a svobody respektuje všechny víry a vyznání na svém území. Společnost může být obohacena různou pestrostí náboženských směrů, přesto by však měla být zdravě obezřetná nestandardním zvláštnostem a nebezpečným jevům, které se pod rouškou náboženství mohou skrývat.

Nedomnívám se, že jsem dané téma zcela vyčerpал, to ani zdaleka ne, ale snad se mi podařilo alespoň částečně podchytit zvolenou problematiku a uvést toto téma do aktuálních souvislostí.

Seznam literatury

- ABGRALL Jean Marie: Mechanismus sekt, Praha: Karolinum, 1999.
- BANKOWICZOVÁ Božena: Extrémní pravice v západní Evropě, Politologická revue 2 (prosinec 2002).
- BRZYBOHATÝ Marian: Terorismus a my. Ochrana před hrozbou moderní doby, Praha: Computer Press, 2001.
- FRA Evropean Union Agenci for Fundamental Rights: Výroční zpráva agentury FRA, http://fra.europa.eu/fraWebsite/attachments/annual-report-2010-qa_CS.pdf, (12.2.2011).
- GANSER Daniele: NATO'S Secret Armies. Operation Gladio and Terrorism in Western Europe, New York: Frank Cass, 2005.
- HASSAN Steven: Jak čelit psychické manipulaci zhoubných kultů, Brno: Nakladatelství Tomáše Janečka, 1994.
- HORA Ladislav: Problematika tzv. alternativní religiozity a jejího podílu na formování životní orientace mládeže, Praha: Karolinum, 1995.
- CHMELÍK Jan: Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty, Praha: Linde, 2001.
- KLAVEC Jozef: Terorizmus jako politický fenomén, Bratislava: Univerzita Komenského, 2007.
- Kolektiv autorů: Zpráva o problematice extremismu na území ČR v roce 2002, Praha: MV ČR Odbor bezpečnostní politiky, 2003.
- KRULÍK Oldřich, MAŠEK Ivan, MIKA Otakar: Fenomén současného terorismu, Brno: Vysoké učení technické, 2008.
- BUTTERWORTH John, LANGLEYOVÁ Myrtle, ALLAN John: Víry a vyznání. Náboženství, sekty a nová náboženství, záhady a mystéria, Bratislava: Slovart, 1993.
- LEMAÎTROVÁ Nicole, QUINSONOVÁ Marie Thérèse, SOTOVÁ Véronique: Slovník křesťanské kultury, Praha: Garamond, 2002.
- LUŽNÝ Dušan: Nová náboženská hnutí, Brno: Masarykova univerzita, 1997.
- MAREŠ Miroslav: Extremismus. Manuál pro Policii ČR, Praha: MV ČR, 2006.
- MAREŠ Miroslav: Pravicový extremismus a radikalismus v ČR, Brno: Barrister & Principal, 2003.
- MAREŠ Miroslav: Terorismus v ČR, Brno: Centrum strategických studií, 2005.

MV ČR: Stanovisko ministerstva vnitra k některým aspektům náboženských shromáždění, <http://www.mvcr.cz/clanek/stanovisko-ministerstva-vnitra-k-nekterym-aspektum-nabozenskych-shromazdeni-postupu-pri-kolizi-vice-shromazdeni-a-aplikaci-zakona-o-policii-behem-shromazdeni.aspx>, (6.10.2011).

Odbor bezpečnostní politiky MV ČR: Zpráva o problematice extremismu na území ČR v roce 2002, Praha: MV ČR, 2003.

Odbor bezpečnostní politiky MV ČR: Trestně-právní úprava terorismu, <http://www.mvcr.cz/clanek/trestne-pravni-uprava-terorismu.aspx>, (25.10.2010).

Odbor bezpečnostní politiky MV ČR: Terorismus a jeho projevy v někdejších Československu a dnešní České republice, <http://www.mvcr.cz/clanek/terorismus-a-jeho-projevy-v-nekdejsim-ceskoslovensku-a-dnesni-ceske-republice.aspx>, (19.11.2011).

OPATRŇÝ Aleš: Sekty jako pastorační problém i úkol. Orientace v pastorači a některé zkušenosti, http://www.knihovna.net/KNIHA/0063_t.htm.

PAPE Robert Anthony: Dying to Win. The Strategic Logic of Suicide Terrorism, New York: Random House, 2005.

PORTERFIELDOVÁ Kay Marie: O sektách, Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 1997.

PROFANT Vít, ŠTAMPACH Odilo Ivan: Co je a co není sekta, in: Dingir 4 (2000).

RADA EU: Úřední věstník L344 28/12/2001, <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=celex:32001e0931:cs:html>, (2001).

RONALD Enroth: Průvodce sektami a novými náboženstvími, Praha: Návrat domů, 1994.

ŘEHÁK David, FOLTIN Pavel, STOJAR Richard: Vybrané aspekty soudobého terorismu, Praha: Ministerstvo obrany ČR, 2008.

SCHMID Alex P[...]: Terrorism and the Use of Weapons of Mass Destruction. From Where the Risk?, in: Terrorism and Political Violence 4 (1999).

SOUČEK Vladimír: Vnitřní bezpečnost a pořádek. Krizové řízení, Praha: MV ČR, 2005.

STRMISKA Maxmilián: Politický terorismus. Úvod do studia politického terorismu v demokratických systémech, Brno: Masarykova univerzita, 1996.

STRMISKA Maxmilián: Terorismus a demokracie, Brno: Masarykova univerzita, 2001.

ŠÁMAL Pavel: Trestní zákoník. Edice velké komentáře, Praha: C.H.Beck, 2009.

ŠLACHTA Robert: Hrozby a rizika teroristického útoku při výročí 11. září 2011, Praha 5 - Zbraslav, (10.8.2011), nepublikováno.

ŠTAMPACH Odilo Ivan: Přehled religionistiky, Praha: Portál, 2008.

TEJCHMANOVÁ Ladislava: Zpráva o problematice extremismu na území České republiky v roce 2010, Praha: MV ČR Odbor bezpečnostní politiky, 2011.

VOJTÍŠEK Zdeněk: Encyklopedie náboženských směrů v České republice, Praha: Portál, 2004.

VOJTÍŠEK Zdeněk: Náboženství a sekty v České republice, in: Policista 8 (1998).

VOLNER Štefan: Bezpečnost, riziká a hrozby 21. století, Obrana a strategie, <http://www.defenceandstrategy.eu/cs/archiv/rocnik-2005/2-2005/bezpecnost-rizika-a-hrozby-21-storocia.html>.

WILKINSON Paul: Political terrorism, London: Macmillan, 1974.

ZARISKI Raphael: Ethic Extremism Among Ethnoterritorial Minorities in Western Europe: Dimensions, Causes and Institutional Responses, in: Comparative Politics 21 (1989).

POLICEJNÍ PREZIDIUM ČR: Závazný pokyn policejního prezidenta č. 70 ze dne 23. června 1999, kterým se upravuje činnost příslušníků Policie České republiky na úseku boje proti extremistické kriminalitě čl. 1, odst. 2., Praha: PP ČR, (1999), nepublikováno.

Seznam internetových adres

- <http://eur-lex.europa.eu>
- <http://fra.europa.eu>
- <http://www.adherents.com>
- <http://www.defenceandstrategy.eu>
- <http://www.knihovna.net>
- <http://www.mvcr.cz>

Seznam příloh

Příloha I.	Přehled náboženství, církví, duchovních společenství, organizací, ... a sekt na území České republiky	62
Příloha II.	Vybrané trestné činy spojené s některými formami extremismu	74
Příloha III.	Světová náboženství podle počtu věřících	76

Přehled náboženství, církví, duchovních společenství, organizací, ... a sekt na území České republiky:

1. Křesťanství

1.1 Pravoslavné křesťanství

1.1.1 Pravoslavná církev v českých zemích a na Slovensku

1.2 Katolicismus

1.2.1 Římskokatolická církev

1.2.1.1 Vybrané římskokatolické organizace

- Česká biskupská konference (ČBK)
- Česká katolická charita
- Nadace sv. Františka z Assisi
- Společenství pomocníků Řádu sv. Lazara
- Sdružení pro dětský život
- Komunita sv. Zdislavy (Canacolo)
- Křesťanská mezinárodní solidarita
- Hnutí pro život
- sdružení Ochrana nenarozeného života
- Liga pár páru
- centrum pro mládež Křižovatka
- Vysokoškolské katolické hnutí + různé studentské kluby
- Evropská rogazionistická asociace (E.R.A.)
- Regnum Christi
- České katolické biblické dílo
- Kolegium katolických lékařů
- Unie katolických žen
- Unie křesťanských pedagogů
- tělovýchovná organizace Orel
- Kolpingovo dílo

1.2.1.2 Římskokatolická řeholní společenství

- Řád sv. Benedikta
- Řád cisterciáků
- Řád cisterciáků přísné observance (Trapisté)
- Řád bratří kazatelů (Dominikáni)
- Řád menších bratří (observanti; Františkáni)
- Řád menších bratří kapucínů
- Řád minoritů (konvektuálové; Františkáni)
- Řád sv. Augustina
- Řád Nejmenších bratří sv. Františka z Pauly
- Řád blahoslavené Panny Marie Karmelské
- Řád bosých bratří
- Řád premonstrátů
- Rytířský řád křížovníků s červenou hvězdou
- Rytířský a špitální řád sv. Jana Jeruzalémského z Rhodu a Malty (Maltézští rytíři) a obecně prospěšná společnost Maltézská pomoc
- Řád bratří domu Panny Marie v Jeruzalémě (Němečtí rytíři)
- Tovaryšstvo Ježíšovo (Jezuité)

- Selesiani Dona Boska
- Kongregace bratří Nejsvětější svátosti
- Kongregace misionářů oblátů Panny Marie Neposkvrněné
- Kongregace misionářů Matky Boží z La Salle
- Bojující synové a dcery Neposkvrněného Srdce naší Panny Marie ve Zjevení Páně (Miles Jesu – Ježíšovi vojáci)
- Ženská větev Řádu sv. Benedikta
- Řád sester cisterciáček
- Trapistky
- Mnišky Kazatelského řádu (Dominikánky)
- Řád bosých karmelitek
- Chudé setry sv. Kláry
- Řád sv. Alžběty
- Řád sv. Voršily
- Kongregace milosrdných sester svatého Vincence z Pauly
- Kongregace milosrdných sester sv. Karla Boromejského
- kongregace Misionářek lásky (Sestry Matky Terezy)
- Institut zbožné společnosti dcer sv. Pavla (Paulínky)
- Kongregace školských sester sv. Františka
- Kongregace školských sester de Notre Dame
- Sestry Srdce Ježíšova; aj.

1.2.1.3 Obnovná hnutí v římskokatolické církvi

- hnutí Cursillos de Cristianidad (kurzy křesťanské víry)
- Hnutí za lepší svět
- hnutí Světlo-Život
- hnutí Neokatechumenální cesta
- Schönstattské hnutí
- Mariina legie
- Rytířstvo Neposkvrněné
- Dílo Mariino
- Fatimský apoštolát Modrá armáda
- Mariánské kněžské hnutí
- komunita bratří z Taizé
- Děti Nejsvětějšího Srdce Ježíšova
- Katolická charizmatická obnova
- komunita Emmanuel
- komunita Chemin Neuf (Nová cesta)
- komunita Blahoslavenství
- Koinonie Jana Křtitele
- společenství Unav oce (Jedním hlasem)
- hnutí Sant'Egidio
- organizace Together Encountering Christ (Společně se setkat s Kristem)
- misijní projekt Antiochie

1.2.2 Řeckokatolická církev

1.2.3 Oddělené katolické církve

1.2.3.1 Starokatolická církev

1.2.3.2 Církev československá husitská

1.2.3.3 Apoštolská episkopální církev katolická

- 1.2.3.4 Kněžské bratrstvo svatého Pia X. (Lefebvristé)
- 1.2.3.5 sdružení sedisvakantistů Společnost Karla IV.
- 1.2.3.6 Palmární církev

1.3 Protestantismus

1.3.1 Církev luterské reformace

- 1.3.1.1 Českobratrská církev evangelická
 - Evangelická církev augsburského vyznání
 - Evangelická církev helvetského vyznání
- 1.3.1.2 Slezská církev evangelická augsburského vyznání
- 1.3.1.3 Luterská evangelická církev augsburského vyznání v ČR
- 1.3.1.4 Evangelická církev augsburského vyznání v ČR

1.3.2 Církev kalvínské reformace

- 1.3.2.1 Českobratrská církev evangelická

1.3.3 Církev anglikánské reformace

- 1.3.3.1 Náboženská společnost přátel (Kvakeři)

1.3.4 Dědicové radikální reformace

- 1.3.4.1 Bratrská jednota baptistů
- 1.3.4.2 společnost International Board
- 1.3.4.3 Náboženská společnost českých unitářů

1.3.5 Pietismus

- 1.3.5.1 Jednota bratrská

1.3.6 Církev probuzenecké tradice

- 1.3.6.1 Evangelická církev metodistická
 - centrum Maják
 - wesleyanský metodistický sbor Maják
- 1.3.6.2 Církev bratrská
 - Sdružení evangelikálních teologů
- 1.3.6.3 Česká evangelická aliance
- 1.3.6.4 Evangelikální sbor Elim v Písku
- 1.3.6.5 Evangelikální společenství křesťanů v Havířově
- 1.3.6.6 Evangelikální společenství v Brně

1.3.7 Církev učednické tradice

- 1.3.7.1 Místní církve Kristovy
 - Kristova obec
 - Církev Boží
 - Pánova církev
 - organizace Studenti pro Krista
 - organizace Křesťanské vyučování a život
 - Křesťanské sbory
- 1.3.7.2 Mezinárodní církev Kristova
 - Mezinárodní církev Kristova – Pražské společenství Kristovo

1.3.8 Křesťanství posledních dnů

- 1.3.8.1 Církev Ježíše Krista Svatých posledních dnů (Mormoni)
- 1.3.8.2 Novoapoštolská církev
- 1.3.8.3 Církev adventistů sedmého dne
- 1.3.8.4 Společnost svědků Jehovových

1.3.9 Křesťanská hnutí posvěcení

- 1.3.9.1 Armáda spásy

1.3.10 Pentekostální křesťanství

1.3.10.1 Pentekostální hnutí

- Apoštolská církev v České republice
- Církev Křesťanská společenství
- Jednota bratrská
- Křesťanská misijní společnost
- sbor Služba smíření
- sbor Dobrá zpráva
- sbor Cesarea
- Křesťanský sbor Praha-Jih
- sbor Ježíš přijde
- Studentská křesťanská misie
- organizace Operace Ester
- Institut Sidonius
- sdružení křesťanských žen Aglow
- mužská organizace Věrní

1.3.10.2 Společenství Williama Branhama

1.3.10.3 Společenství Son-Mjong Muna

1.3.10.4 Rodina Davida Berga

1.3.10.5 Hnutí Víry Kenneth E. Hagin

- R.O.F.C. (Hnutí pro Krista)
- Křesťanská mezinárodní misie Ostrava
- Křesťanské společenství Nové začátky
- Křesťanská společnost Slovo života
- společenství Nový život

1.3.11 Křesťanský izraelismus

1.3.11.1 Světová církev Boží

- Žijící církev Boha
- Centrum obrody

1.3.11.2 Černošský izraelismus - Rastafariáni

1.4 Ekumenické hnutí

- Ekumenická rada církví
- Kostnická jednota, sdružení evangelických křesťanů
- Česká evangelická aliance
- Česká křesťanská akademie
- Ekumenická akademie
- Institut ekumenických studií
- Česká biblická společnost
- Wycliffovi překladatelé Bible
- Mezinárodní svaz Gedeonů
- Biblická jednota
- YMCA (Young Men's Christian Association)
- Křesťanská akademie mladých
- Diakonie v České republice
- Christoffelova slepecká misie
- Nový život – Studentský hlas pro Krista
- Křesťanská misijní společnost
- organizace Word of Life
- organizace Kristus pro každého

- Brněnská tisková misie
- organizace Operace-Mobilizace

2. Judaismus

2.1 Židovské obce

- 2.1.1 Federace židovských obcí
- 2.1.2 Ortodoxní chasidské hnutí Chabad
- 2.1.3 Rekonstrukcionisté

2.2 Židovské a smíšené organizace

- organizace Keren Kayemeth Leisrael
- Mezinárodní křesťanské velvyslanectví Jeruzalém
- Společnost křesťanů a židů
- Česká unie židovské mládeže
- Terezínská iniciativa
- federace Sefer
- společenství Bejt Praha
- společenství Bejt Simcha (Dům radosti)

3. Islám

3.1 Sunnité

3.2 Ší'té

- 3.2.1 Víra bahá'í
 - střední Townshendova mezinárodní škola v Hluboké nad Vltavou
 - nadace Global Concepts

3.3 Súfisté

3.4 Muslimské organizace

- Al-Ittihad Al-Islamí – Ústředí muslimských náboženských obcí
- Islámská centra
- Nadace pro řízení islámských center
- Islámské kulturní středisko pro ČR
- Všeobecný svaz muslimských studentů v ČR
- Muslimská unie
- Liga českých muslimů
- Islámský svaz
- Súfistický řád Nakšbandí
- nakladatelství Dar ibn Rushd
- organizace Opus arabice

4. Západní esoterismus

4.1 Gnosticismus

- Gnostické sdružení kulturních a antropologických studií
- Centrum pro studium gnostické antropologie
- Studijní centrum sebepoznání C.E.A.

4.2 Astrologie a další věštebné techniky

- Astrologie (komická, partnerská, ...)
- Numerologie
- Gematrie
- Věštění (z ruky, karet, kávové sedliny, křišťálové koule, ze snů, z tvaru písma, z tvaru lebky, ...)
- Jasnovidectví
- Proroctví

- Geomantie
- 4.3 Hermetismus**
 - Řád martinistů – lóže Lasenic
 - Kabalistický řád růžového kříže
 - Hermetický řád Zlatého úsvitu
 - Řád východního chrámu – Ordo Templi Orientis
- 4.4 Alchymie**
- 4.5 Magie a čarodějnictví**
 - bílá magie
 - černá magie
- 4.6 Satanismus**
 - Církev satanova
 - Kulturní satanismus
- 4.7 Spiritismus**
 - 4.7.1 Společnosti
 - Spiritistický spolek Bratrství
 - Dušezpytný spolek Život
 - skupina Šanti Nilaja
 - společenství Eckankar
- 4.8 Rytířské řády**
 - 4.8.1 Uznávané římskokatolickou církví a ekumenické
 - Rytířská a špitální řád sv. Jana Jeruzalémského z Rhodu a Malty (Maltézští rytíři)
 - Řád bratří domu Panny Marie v Jeruzalémě (Němečtí rytíři)
 - Řád svatého ducha
 - Řád křesťanského rytířstva
 - Křížovníci s červenou hvězdou
 - Křížovníci s červeným křížem – Strážci Božího hrobu
 - Křížovníci s červeným srdcem – cyriaci
 - Řád sv. Lazara
 - Řád sv. Stanislava
 - 4.8.2 Profánní a záslužné řády
 - Řád sv. Huberta
 - Řád sv. Václava
 - Řád Konstantina Velikého
 - Řád rytířů sv. Vojtěcha
 - Řád rytířů svatého Grálu království českého
 - Řád blanických rytířů
 - Ekumenická církev sv. Jana Jeruzalémského řádu rytířů Rhodosu a Malty
 - Suverénní rytířský řád Templářů
 - Řád chudých rytířů Krista a Templu Šalamounova
- 4.9 Legendy úsvitu evropského křesťanství**
 - 4.9.1 Hnutí Grálu
 - Přírodní filozofický kruh sv. Grálu
 - Nadace Hnutí Grálu v ČR
 - nakladatelství Hlas
 - 4.9.2 Imanuelité Persifala Imanuela

4.10 Ezoterické léčitelství

4.10.1 Ezoterické léčitelství

- Česká psychoenergetická společnost
- Institut celostní medicíny
- sdružení Naturcentrum Salvea
- centrum Agape
- Česká asociace odborného léčitelství
- Českomoravský svaz léčitelského umění
- Společenství harmonie těla a ducha
- psychotronický spolek ATOZ
- Kruh pro duchovní pomoc – Kruh přátel Bruno Gröninga
- Česká homeopatická společnost
- Česká komora klasické homeopatie
- Homeopatická společnost ČLS JEP
- Česká lékařská homeopatická společnost
- institut Rhodon
- Centrum Custerové medicíny
- Česká společnost antroposofických lékařů

4.10.2 Energie reiki

- Aliance reiki
- Mezinárodní asociace reiki

4.10.3 Biotronika Josefa Zezulky a Tomáše Pfeiffera

4.10.4 Kineziologie a systém Jednotný mozek (One Brain)

4.11 Filantropické společnosti

4.11.1 Rosikrucianství

- Antiquus Mysticus Ordo Rose Crucis
- Mezinárodní škola Zlatého Růžového Kříže Lectorium Rosicrucianum

4.11.2 Svobodné zednářství

4.11.2.1 Jóže Jan Ámos Komenský

4.11.2.2 Obedience Velký Orient Český

- lóže Comenius 17
- lóže Dílna lidskosti
- lóže Cesta světla
- lóže Lux in tenebris
- lóže Bratrství

4.11.2.3 Velká lóže České republiky

- lóže Most
- lóže Národ
- lóže Dílo
- lóže U tří hvězd
- lóže Jan Kollár
- lóže Alfons Mucha; aj.

4.11.2.4 Smišená lóže Řetěz spojení

4.11.2.5 Pardubická zednářská lóže

4.11.2.6 Řád iluminátů

4.11.2.7 Podnikatelské a filantropické kluby

- Klub Rotary (Rotary International)
- Lví klub (Lion's Club)

4.12 Mystikové a teozofové

4.12.1 Mystické a teozofické společnosti

- Církev Nového Jeruzaléma
- Swedenborgova společnost
- Nová církev Páně
- Nadace Nového zjevení
- sdružení kruh přátel Novosalémského Světla
- společenství Univerzální život
- Společenství přátel
- spolek Psyché
- Přátelé duchovních nauk

4.12.2 Mystikové a jejich školy

- Ibbingův mystický kruh
- Společnost pro mystická studia
- Institut harmonického rozvoje člověka
- Kruh žáků a přátel Kňaza Jána Maliarika
- Zodiakální škola
- Sdružení přátel morálního Zákona
- Přímá stezka
- Čtvrtá cesta

4.13 Teozofické společnosti

4.13.1 Teozofická společnost

- Společnost pro mystická studia
- Teozofická společnost Adyar
- Blavatská teozofická společnost

4.13.2 Antropozofie Rudolfa Steinera

- Anthroposofická společnost
- Obec křesťanů
- Waldorfské školství
- Champhillské hnutí
- sdružení Demeter

4.13.3 Nová Akropolis

4.13.4 Další teozofické skupiny

- Arkánská škola
- Meditační skupina pro Nový věk
- Asociace Agni jógy
- skupina Most ke svobodě

4.14 Novopohanství

4.14.1 Keltská tradice

- Bratrstvo Keltů

4.14.2 Germánská tradice

- klan Gabreta
- klan Managarm
- Bratrstvo Valhaly
- tradice Forn Sidhr – Dávný obyčej

4.14.3 Baltoslovanská tradice

- Bratrstvo věrníků nového náboženství slávského
- sdružení Rodná víra

- 4.14.4 Wicca – čarodějnictví
 - společnost Stará víra
 - hnutí Eurik
- 4.14.5 Šamanismus
 - Centrum duchovního rozvoje
 - centrum Inspiritual a centrum Maun
- 4.15 Nové myšlení**
 - 4.15.1 Křesťanská věda
 - 4.15.2 Pozitivní myšlení
 - 4.15.3 Scientologická církev
 - 4.15.4 Silvova metoda kontroly mysli
 - 4.15.5 Hnutí lidského potenciálu
 - společnost Zlatá mysl
 - firma Modrá alfa
 - agentura CV-Relax
 - Vzdělávací agentura nezávislých poradců VEVA
- 4.16 Parapsychologie a psychotronika**
 - Mezinárodní sdružení pro psychotronický výzkum
 - Česká psychoenergetická společnost
 - Společnost pro psychotroniku a juvenologii
 - Sdružení badatelů v psychotronic
 - Klub psychotroniky a UFO
 - Záhadologická skupina Luna
 - sdružení Manhir
 - sdružení Astradat
- 4.17 Náboženská ufologie**
 - Československá archeoastronautická asociace (AAA)
 - pobočka Planetary Activation Organization
 - sdružení Fantastic Fact Club
 - Nebeská brána
 - Centrum nejsvětější Iris
 - Olomoucká mírová skupina
 - Kontaktéři Ivo Bendy
- 4.18 Hnutí nového věku**
 - 4.18.1 Psychodelitický šamanismus
 - 4.18.2 Psychoterapeutické postupy s náboženskými přesahy
 - Společnost pro zdraví, krásu a duchovní rozvoj Arcana
 - Sdružení pro elementární terapii
 - Hnutí vnitřního míru
 - 4.18.3 Transpersonální terapie a holotropní dýchání
 - 4.18.4 Kultura Nového věku
 - Česká Univerzita Nové doby
 - Duchovní škola Nového věku
 - Akademie Planetárního Vědomí Sedmi Paprsků
 - 1. česká domácí duchovní univerzita
 - Kruh přátel vodnářského věku

5. Indická náboženství

5.1 Hinduismus

- 5.1.1 Transcendentální meditace
 - Siddhismus
 - Společnost Maharishiho védské univerzity
- 5.1.2 Hnutí Haré Kršna (ISKCON)
- 5.1.3 Oddaní Kršny mimo hnutí Haré Kršny
 - Hnutí ritviků
 - Mise Čaitanji
 - organizace Šrí Čaitanja Sarasvat math
- 5.1.4 Ánanda Marga
 - organizace Ánanda Marga Pračaraka samgha
 - Československá neohumanistická společnost - Ánanda Marga
- 5.1.5 Bhagaván Šrí Radžníš-Osho
 - Osho Sugama Meditation Center
- 5.1.6 Šrí Činmoj
- 5.1.7 Satja Saí Bába
- 5.1.8 Sahadža jóga
- 5.1.9 Jóga v denním životě
 - nadace Živoucí světlo Maháprabhudíp satsang
 - Český svaz jógy v denním životě
 - Česko-indická védánta společnost
 - sdružení Višva Guru Díp Hindu Mandir
 - organizace Šrí Dévpuridží ášram
- 5.1.10 Další hinduistické skupiny
 - sdružení Tirusabai duchovní cesty Suddha Sanmargam
 - nauka o osvícení Mukti
 - skupina Svámí Narajan
 - Brahma Kumáří (Brahmovy panny)
 - Lesní akademie jógové védánty
 - Společnost božského života
 - Společnost pro seberealizaci
 - skupina Dharma – Advaita védánta
- 5.1.11 Jóga a její školy
 - Jóga klub Sati
 - Sdružení učitelů jógy
 - Pražská prajága
 - Český svaz jógy v denním životě
 - Sdružení přátel integrální jógi
 - Středisko jógy svámího Satjánandy
 - Jóga pro moderního člověka
 - Jóga v rehabilitaci
 - Unie jógy
 - Český svaz jógy
 - Dóm jógy v Hlavici na Liberecku
 - Cesta ke světlu
 - Mahatajána
 - Spirituální humánní jóga

- Hnutí za duchovní integraci do Absolutna (MISA)
 - sdružení Rezonance
 - Božská cesta duchovního srdce
 - sdružení Oáza
- 5.1.12 Další hindské – ajurvédské ohlasy
- Ajurvédské centrum Santóš
 - Óm centrum – Dátá
 - Ajurvédský institut Dhanvantri
 - Česká společnost pro výživu a vegetariánství
 - Sdružení přátel Indie
 - Hinduistická společnost Hindutva sámadž

5.2 Buddhismus

- 5.2.1 Théravádový buddhismus
- Přátelé Dhammy
 - skupina Bodhi
 - skupina Buddha Mangala
 - Meditační centrum Bodhipála
 - skupina Lotus
 - iniciativa Nirodha
 - Mezinárodní buddhistický nadační fond
 - Buddhistická společnost v ČR
- 5.2.2 Zenový buddhismus
- korejská škola Kwan Um
 - Mezinárodní společnost zenu (AZI)
 - Středoevropská zenová asociace (SEZA)
 - Zazen International Česká republika
- 5.2.3 Tibetský buddhismus
- Vadžradhátu – Šambala
 - Společnost buddhismu Diamantové cesty
 - skupina Dzogchen Bön
 - Komunita dzogčehenu
 - centrum Kagyu Samye Dzong
 - skupina Karma Thegsum Čhöling
 - společenství Karma Dargje Ling (Dhagpo)
 - skupina She Drub Ling
 - skupina Dipankara Zentrum
 - sdružení Lungta

5.3 Džinismus

- Společnost božské moudrosti
- Mezinárodní meditační centrum džinismu

5.4 Sikhismus

- 5.4.1 Sikhská dharmá
- 3HO – Healthy – Happy and Holy Organization (Zdravá, šťastná a svatá organizace)
- 5.4.2 Sant Mat
- organizace Unity of Man
 - Mezinárodní holosofistická společnost
 - organizace Ruhani satsang
 - společenství Rádha-svamí satsang

5.4.3 Eckankar

5.4.4 Společenství Duchovní učitelky Ching Hai

6. Čínská náboženství

6.1 Buddhismus Čisté země

6.2 Konfucianismus

6.3 Čínská medicína a způsob života

- Bodhidharma, mezinárodní společnost čchi kung
- Československá SinoBiologická společnost

6.4 Taoismus

- Sdružení taoistického taiči
- sdružení Plynoucí řeka tchaj-t'i
- centrum Léčivé tao- střední evropa
- Evropská uechi karate federace; aj.
- Evropská škola feng shuk
- centrum Kidokai

6.5 Fa-lun-kung

Příloha č. II.

Vybrané trestné činy spojené s některými formami extremismu, tak jak je vymezuje zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník, s účinností od 1. ledna 2010.

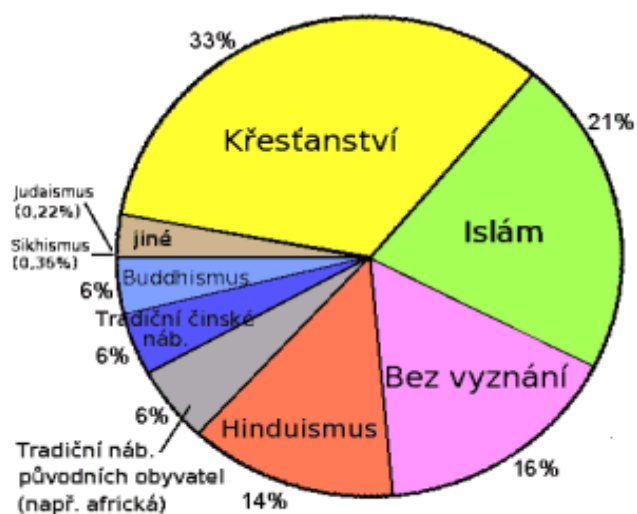
ČÁST II.	
HLAVA I	TRESTNÉ ČINY PROTI ŽIVOTU A ZDRAVÍ
§ 140	Vražda
§ 144	Účast na sebevraždě
§ 145 – 146	Ublížení na zdraví
§ 149	Mučení a jiné nelidské a kruté zacházení
§ 152	Šíření nakažliví lidské nemoci
§ 158	Rvačka
HLAVA II.	TRESTNÉ ČINY PROTI SVOBODĚ A PRÁVŮM NA OCHRANU OSOBNOSTI, SOUKROMÍ A LISTOVNÍHO TAJEMSTVÍ
§ 170	Zbavení osobní svobody
§ 171	Omezování osobní svobody
§ 174	Braní rukojmí
§ 175	Vydírání
§ 176	Omezování svobody vyznání
§ 177	Útisk
§ 179	Porušování svobody sdružování a shromažďování
HLAVA III.	TRESTNÉ ČINY PROTI LIDSKÉ DŮSTOJNOSTI V SEXUÁLNÍ OBLASTI
§ 185	Znásilnění
§ 186	Sexuální nátlak
§ 187	Pohlavní zneužití
HLAVA IV.	TRESTNÉ ČINY PROTI RODINĚ A DĚTEM
§ 198	Týrání svěřené osoby
§ 201	Ohrožování výchovy dítěte
HLAVA V.	TRESTNÉ ČINY PROTI MAJETKU
§ 216	Legalizace výnosů z trestné činnosti
HLAVA VII.	TRESTNÉ ČINY OBECNĚ NEBEZPEČNÉ
§ 272	Obecné ohrožení
§ 276	Poškození a ohrožení provozu obecně prospěšného zařízení
§ 279	Nedovolené ozbrojování
§ 280	Vývoj, výroba a držení zakázaných bojových prostředků
§ 281	Nedovolená výroba a držení radioaktivní látky a vysoce nebezpečné látky
§ 287	Šíření toxikomanie
§ 290	Získání kontroly nad vzdušným dopravním prostředkem, civilním plavidlem a pevnou plošinou
§ 291	Ohrožení bezpečnosti vzdušného dopravního prostředku a civilního plavidla
§ 292	Zavlečení vzdušného dopravního prostředku do ciziny
HLAVA IX.	TRESTNÉ ČINY PROTI ZÁKLADŮM ČR, CIZÍHO STÁTU A MEZINÁRODNÍ ORGANIZACE
§ 311	Teroristický útok
§ 312	Teror
HLAVA X.	TRESTNÉ ČINY PROTI POŘÁDKU VE VĚCÍCH VEŘEJNÝCH

§ 323	Násilí proti orgánu veřejné moci
§ 352	Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci
§ 353	Nebezpečné vyhrožování
§ 354	Nebezpečné pronásledování
§ 355	Hanobení národa rasy, etnické nebo jiné skupiny osob
§356	Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod
§ 357	Šíření poplašné zprávy
§ 358	Výtržnictví
§ 361	Účast na organizované zločinecké skupině
§ 364	Podněcování k trestnému činu
§ 365	Schvalování trestného činu
HLAVA XIII.	TRESTNÉ ČINY PROTI LIDSKOSTI, PROTI MÍRU A VÁLEČNÉ TRESTNÉ ČINY
§ 400	Genocidium
§ 401	Útok proti lidskosti
§ 402	Apartheid a diskriminace skupiny lidí
§ 403	Založení, podpora a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka
§ 404	Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka
§ 405	Popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia

Zdroj: zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ze dne 8. ledna 2009.

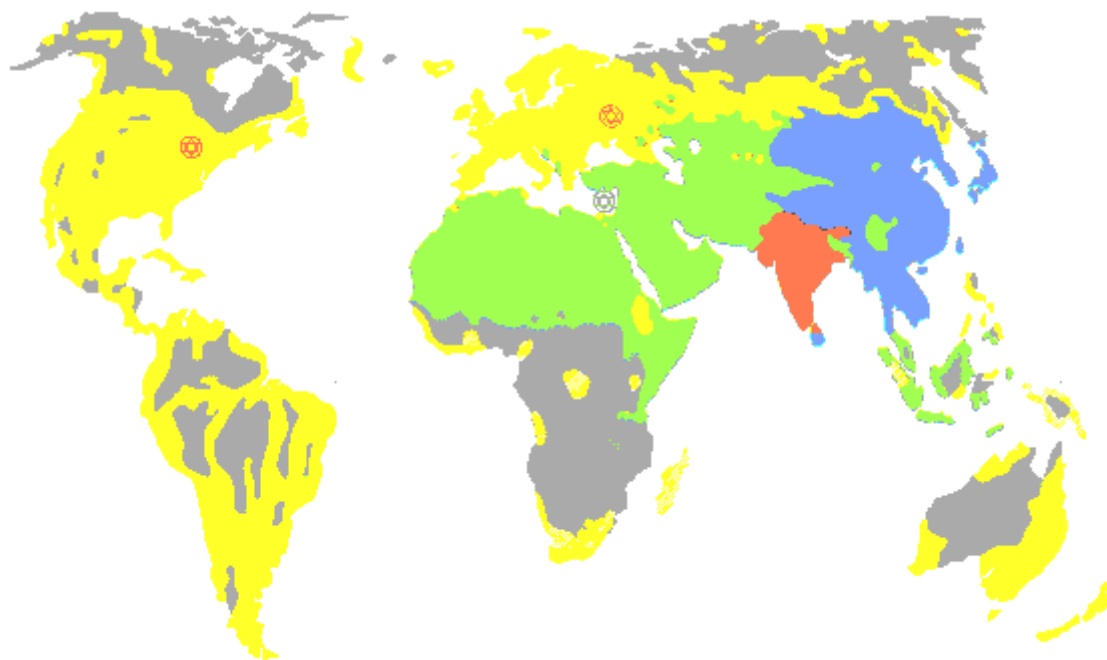
Světová náboženství podle počtu věřících

Uvedené počty vycházejí ze statistických a sociologických výzkumů a vycházejí z vlastní identifikace věřících s náboženskými směry. Proto neposkytují naprosto přesný počet členů náboženských organizací, ale umožňují jisté srovnávání rozšíření hlavních náboženských směrů.

Křesťanství	2.100 mil.
Islám	1.300 mil.
Bez vyznání (necírkevní, nenáboženští, agnostíci, ateisté)	1.100 mil.
Hinduismus	900 mil.
Čínské tradiční náboženství (Taoismus, konfucianismus aj.)	394 mil.
Buddhismus	376 mil.
Tradiční náboženství původních obyvatel	300 mil.
Tradiční africké náboženství (Yoruba, Santeria, Voodoo aj.)	100 mil.

Sikhismus	23 mil.
Juche (Sev. Korea)	19 mil.
Spiritismus	15 mil.
Judaismus	14 mil.
Baha'i	7 mil.
Džinismus	4,2 mil.
Shintoismus	4 mil.
Cao Dai (Vietnam)	4 mil.
Zoroastrianismus	2,6 mil.
Tenrikyo (Japonsko)	2 mil.
Neopohanství	1 mil.
Unitářský universalismus	0,8 mil.
Rastafarianismus	0,6 mil.
Scientologie	0,6 mil.

- Křesťanství
- Islám
- Hinduismus
- Buddhismus a tradiční čínské náboženství
- Tradiční náboženství původních obyvatel

Zdroj: www.adherents.com, (1.7.2009).